Salı
15
ŞUBAT
1938
5 KURUŞ

Her bayram çıkar
Basıldığı yer : ULUS Basımevi
Çankırı caddesi Ankara
Neşriyat müdürü: Fazlı Tung
Telefon : 1062 - 1063

KIZILAY

Journal gazetesine Viyanadan bildirildiğine göre

Avusturya nazileri hükümete karşı bir suykasd hazırlamışlar

" Kızılay âzâ adedinin, milletin rüştü içtimaisiyle mütenasib bir dereceye varmasını bütün milletin bu tenasübü temin etmesini temenni ederim. "

KEMAL ATATÜRK

Son söz

Falih Rıfkı ATAY

Kurban bayramı yazılarında son sözümüzü Kızılay'a hasredelim. Cemiyet, iki bayram arasında, altmış yaşına girdi. 60 yaş bir cemiyet için değil, bir ferd için dahi çoğumsanacak bir şey değildir. Fakat bizim tarihimizde altmış rakkamı, Osmanlı saltanatı tarihinin en fecî hatıralarını temsil eder. Istibdad, anarşi, harbler, bozgunlar, inkıraz, mütareke, hepsi onun içindedir. Kızılay işte böyle bir devrin içinde alnı temiz, eli temiz, türk milleti ahlâkının saflığını temsil ederek geliyor. Altmış yıl içinde Cemiyete hiç kimse iftira etmeğe bile kıymamıştır. Ona mütareke günlerinde düşman tarafından vatan perverliği kusur olarak bulunmuştur.

Kızılay, kuruluşundanberi, yalnız temiz elle çalışmanın değil, garb kafasile metodik çalışmanın da örneği olmuştur. Gerçi daima müsbet ilim münevverliğinin elinde bulunuşunun büyük ehemmiyeti vardır. Fakat Kızılay vazifelerinin, bazı mecburî emekler dışında, hiç bir maddî menfaat vermeyen hizmetler olduğunu da düşünmek lâzım gelir. En başta Kızılay olmak üzere, aksamaksızın işliyen bir takım hayır ve yardım müesseselerimiz, eski umumî idare bozukluğu ile ne garib bir tezad teşkil eder.

Milletlerin rüşdünü ölçmekde Cemiyetler bilhassa miyardırlar. Amerika, bir Cemiyetler memleketidir. Demokrat partisi liderlerinden biri bana: "— Amerika ile ancak cemiyetleri içinde tanışabilirsiniz.,, demişti. Medenî seviyeler aşağıladıkça Cemiyet sayılarının Cemiyet içindeki aza adetlerinin seyrelip azaldığını görürsünüz. Ileri Türkiye istatistikleri için Cemiyet ve cemiyetler içindeki aza sayısı bilhassa mühimdir. Kızılay'a uzaktan sevgi beslemek, hattâ ona sırası geldikçe yardım etmek vazifenizi yapmağa kâfi değildir: Kızılay azalarının milyonlarla gösterilmesine çalışmanız da lâzımdır.

Hizmet ahlâkını en iyi temsil eden Kızılay, bu ahlâkın, millî türk faziletleri arasında yeri ne kadar geniş olduğunu da gösteren bir timsal olmalıdır.

Berhtesgaden görüşmesinin sebebi, bu yüzden çıkan anlaşmazlığı gidermekmiş

Paris, 14 (A.A.) — Jurnal gazetesinin Viyana muhabiri şöyle diyor: "Teeyyüd ettiğine göre, Berchtesgaden mülâkatını doğuran sebebler arasında en mühimmi, bundan üç hafta evvel tevkif olunan nasyonal sosyalist şefi Tavs bir ihtilâl plânının meydana çıkarılması üzerine Almanya ile Avusturya arasında beliren vahim anlaşmazlıktır. Malûm olduğu üzere Tavs, plânında, başvekâlete ve diğer hükümet dairelerine hücumu tasarlamakta idi. Bu vesikanın meydana çıkması üzerine, Berlin kendi mesuliyetini kapamağa teşebbüs etmiş ve Viyana ise hiç bir ifşaatta bulunmamıştır. Maamafih, Şuşnig, Almanyanın 11 temmuz 1936 anlaşmalarına rağmen, bu ihtilâl hareketinin hazırlanmasına yardım ettiğini isbat edecek vaziyette idi.

Avusturya'nın istedikleri

Dolaşan şayialara göre, Şuşnig bu hususta sükûtu muhafaza eylemeğe ha-

(Sonu 8. inci sayfada)

Çine yardım komitesi çalışmalarını bitirdi

İngiliz kadınları japon ipek çoraplarını giymiyecek!

Japonlar bir fransız gemisini tevkif ettiler

Bir taraftan Londrada işçi partisinin teşebbüsiyle toplanan dünya konferansı Japonyaya boykot ilânına karar verirken, diğer taraftan da Uzakşarkta harb devam etmektedir. Ayrıca japonlar bir fransız vapurunu tevkif etmişlerdir. Çin hâdiseleri hakkındaki tafsilât 3. üncü sayfadadır. Resmimiz muharebe yüzünden harab olan bir Çin şehrini gösteriyor.

Diplomatik ziyaretler

Macaristan Kıral Naibi Horti geçen hafta Polonyaya giderek Cumhur Reisinin şerefine tertib ettiği bir av eğlencesinde bulunmuştur. Resmimiz iki devlet reisini ava giderken gösteriyor. Varşovadan bildirildiğine göre, yeni romen Başvekili Miron Cristea'nın gelecek mayısta Polonyayı ziyaret edecektir. Bu ziyaretin bir müddet evvel kararlaştırılmış olduğu ve Polonya ortodoks kilisesinin reisi Başpeskopos Denis'in ziyaretini iade etmek maksadiyle yapılacağını beyan etmektedirler.

Diğer cihetten öğrenildiğine göre, Beck'in Romayı ziyaretinden sonra Kont Ciano da mayıs ayında Varşovaya gidecektir.

Gene mayıs ayında Cumhur Reisi Moscicki Budapeşteye gidecektir.

Sovyet âlimleri Taymir gemisiyle muhaberede

Moskova, 14 (A.A.) — Papanin kampından Krenkel, radyo ile, kendilerinin üzerinde bulunduğu buz parçasının iki kilometre kadar ilerisinde 250 metre tul ve 85 metre arzında bir bankiz'in mevcudiyetini ve tayyarelerin buraya konmasının imkânsızlığını bildirmiştir.

Murmanetz ve Murmansk buzkıran gemileri, her şeyin yolunda gittiğini ve havanın iyi ve açık olduğunu haber vermektedir.

Tas ajansının Taymir buzkıranındaki muhabiri ise şu telsiz telgrafı veriyor:

Papanin grupu ile ziya işaretleriy-

(Sonu 5. inci sayfada)

RESMÎ TEBLİĞ

Ankara, 14 (A.A.) – Resmî tebliğ: Yabancı propaganda menbalarından aldıkları ve memleketimizin haricî dostluk münasebetlerini rencide edecek ve dost memleket devlet reislerinin yüksek şahsiyetlerini müteessir edecek bazı resim, yazı ve yanlış haberleri neşrettiklerinden dolayı, Adanada çıkan Yeni Adana ve İstanbulda çıkan Haber gazeteleri üçer gün müddetle kapatılmıştır.

Singapurda

Muazzam bir havuz açıldı

Singapur, 14 (A.A.) — Muazzam bir havuz top sesleri ve binlerce seyircinin alkışları arasında bugün vali tarafından açılmıştır. Bu havuz İngilterenin yeni Uzak Şark deniz üssünde inşa edilen en büyük havuzdur.

Civar boğazlarda dün Sydney'den gelen amerikan Memphis, Milv Ankee ve Trenton kruvazörleri demirlemişlerdi.

Merasimde amirallık sivil lordu Llewellin ile Johore sultanı hazır bulunmuşlardır.

Tarihte ilk defa olarak İngiltere Süveys'in şarkında zırhlılarını kızağa çekebilecektir.

ULUS

Yeni zengin hazırlıklarının ilki olarak

Yarından itibaren

Alexis Tolstoi'un, ilk çıkışta

2,000,000

satılan meşhur eseri

BÜYÜK PETRO

Romanını RESİMLİ OLARAK neşre başlıyacaktır

Ayrıca baştan sonuna kadar heyecan dolu bir polis romanı :

YEŞİL DEFTER

Memleketimizde olmuş esrar dolu cinayetler karşısında türk zabıtasının harikulâde muvaffakiyetini anlatan bir yazı serisi :

BU CANİ NASIL YAKALANDI?

Ziraat kongresine hazırlık

Alâkalı resmî daireler raporlarını hazırlıyorlar

Ziraat Bakanlığı, büyük ziraat kongresi etrafındaki hazırlıklarına devam etmektedir. Kongreye muhtelif mahsullerimizin vaziyeti hakkında mufassal raporlar hazırlamak üzere vilâyetlerdekî ekonomi ve ziraat bakanlığına bağlı resmî ve yarı resmî deirelere direktifler verilmiştir. Vilâyetler, ayrıca bu kongreye memleketimizin zirai kalkınması hakkındaki noktai nazarları bildirecekler ve bilumum toprak mahsullerimizin dış memleketlerde rakabet mücadelesi bakımından ve zirai kalkınma bakımından etüdler yapacaklar ve bu etüdlerin neticelerini de bakanlığa bildireceklerdir. Şehrimize gelen malûmata göre muhtelif vilâyetlerde kongreye hazırlık olmak üzere komisyonlar teşkil olunmuştur.

Kongrede bilhassa iki mühim mesele görüşülecektir. Bunlar ziraî teşkilât ve istihsâlin dış ülkelerde sürümünü kolaylaştıracak kalitede olmasıdır. Buna göre istihsâl mıntakaları ayrı ayrı tesbit edilecek ve mahsulün ekimi bazı mıntakalarda tahdid bazı mıntakalarda da tevsi edilecektir.

Dış pazarlarda daima rağbete mazhar olacak mahsul yetiştirilmesi esas

(Sonu 8. inci sayfada)

Ekonomi bakanının İzmirdeki tetkikleri

İzmir, 14 (A.A.) — Şehrimizde bulunan İktısad Vekili ve Ziraat Vekâleti Vekili B. Şakir Kesebir sabahleyin refakatinde İzmir mebusu eski iktısad vekili Rahmi, Ziraat Bankası Genel Direktörü Kemal Zaim, ilbay Fazlı Güleç ve belediye reisi doktor Behçet Uz bulunduğu halde, Bornova ziraat mektebini, bağcılık istasyonunu ve haşarat ve emraz enstitüsünü ziyaret etmiş ve köylülerle hangi çeşit ziraatle meşgul oldukları ve ne gibi ziraat aletleri kullandıkları hakkında görüşmüş ve enstitünün laboratuvarını ve mücadele işlerini tetkik etmiştir.

Öğleden evvel İzmirdeki bazı sanayi müesseselerini gezen İktısad Vekili saat 11 de ticaret odası salonunda ihracatçıların bir toplantısına riyaset etmiş ve tütün, üzüm, incir, pamuk ve palamut tüccarlarının ihracat işleri üzerindeki muhtelif mütalea ve dileklerini dinlemiştir.

Meşru mazeret

— Açlığa dayanamadın... Lokantada yedin içtin. Peki... Çatal bıçağı ne diye aşırdın?

— Bay Komiser, ben hak yemem. Çatal bıçağı satıp yemeğin parasını verecektim.

HÂDİSELER PEŞİNDEN

Numara bolluğu ..

Bolluk denince hatıra meyva, sebze, buğday, hattâ balık gibi yiyecek şeylerin normalin üstünde olan çokluğu gelir. Biz burada bugün, devlet dairelerindeki lüzumsuz bir bolluğu işaret edeceğiz: Numara bolluğu...

Bir meraklı dost, aynı vekâlette ve muhtelif dairelerde tam on üç türlü numara atıldığını tesbit etmiştir. Herhangi iş sahibinin müracaatinin bazen bütün vekâletleri dolaştığını ve hepsinden birer cevab geldiğini düşününüz: on üç tip numaranın içinden çıkmanın ne büyük bir derd olduğu hemen anlaşılır. Meselâ Karstan gelen bir evrakın bir numara yanlışından dolayı tekrar karsa iade edildiğinin vaki olduğunu hesaba katarsanız devlet dairelerindeki numara usulünün yenileştirilmesinin zarureti kendiliğinden meydana çıkıyor.

Devlet dairelerinden bürokrasiyi kökünden tasfiye etmeyi, bir günün meselesi olarak ele alındığı şu zamanda devlet dairelerindeki numara sistemini tipleştirmenin, çok faydalı olacağını tahmin ediyoruz. On üç türlü numara, on üç türlü sistem demektir. Bir kül olarak ele alınması lâzım gelen bir işte, bu kadar sistem ayrılığı çok tabiîdir ki işlerin uzaması ile neticeleniyor.

Şu numara bolluğunun önüne geçersek, belki kâğıd, zaman ve emek sarfiyatımız da azalır..

Aktarma, transit ve ithalât eşyası

Gümrükler umum müdürlüğü aktarma, tranisid ve idhalât eşyasına aid listelerin tanzimi hakkında teşkilâtına bir tamim göndermiştir. Bu tamime göre listenin tanziminde esas türk limanları arasında sefer yapan millî gemilerin taşıdıkları dahilî ticaret eşyası arasında resmi verilmemiş aktarma eşyasiyle bunlardan transit edilecek eşyanın ve gemilerin yolda uğrıyacakları her hangi bir yabancı memleket iskelesinden alacakları eşyanın gösterilmesinden ibaret olacaktır. Bu listeler yukarıda gösterilen şekilde idhalât ve aktarma eşyasını ihtiva eden manifestölerin her biri için ayrıca tanzim olunacaktır. Gümrükler dahilî ticaret manifestölerinden çıkaracakları bu malûmatın doğruluğunu temin için mahreç gümrüklerden gönderilecek takib pusulalarındaki malûmatla kontrol edeceklerdir.

Bu gibi aktarma ve transit eşyasını ihtiva etmeyen ve muhteviyatı münhasıran dahilî ticaret eşyasından ibaret olan manifestöler için liste tanzim edilmiyecektir. Fakat son tanzim edilen listeyi takiben tanzim edilecek liste, bunların arasına alınmış olan dahilî ticaret eşyasına aid manifestölerin aktarma veya idhalât eşyasını ihtiva etmediklerine delâlet edecektir. Bunun için aktarma ve idhalât eşyasını da ihtiva eden dahilî ticaret manifestölerinin gümrüklerce atlatılmamasına ve fuzuli yazılmalara meydan verilmemesine dikkat edilecektir.

Bir ay içinde alınan manifestölerde aktarma, transit veya idhalât eşyası bulunmadığı takdirde keyfiyet bir yazı ile bakanlığa bildirilecek ve bu yazı da manifestötün sayı ve günleri de gösterilecektir. Listeler manifestönün alındığının ertesi günü kopyalı kalemle iki nusha olarak tanzim edilerek bakanlık adresine postaya verilecektir. Bu usulün tatbikine başlandığı tarihten itibaren gümrük idareleri, limanlarımız arasında sefer eden millî gemilerden yalnız bir nusha manifestö alacaklar ve o manifestö üzerinde muamele yapacaklardır.

Dolmuş dere mecraları temizlenecek

Ziraat vekâletince memlekette yaptırılan tetkikatta seylâbın bir kısmının mevcud dere mecralarının zamanla kuvvetli selleri istiap edemiyecek derecede dolmuş bulunmalarından ileri geldiği ve memleketin diğer yerlerinde de zaman zaman ziraatimizi hasara uğratan su taşması hâdiselerinin de ayni sebebden doğduğu anlaşılmıştır.

Mecralarını tebdil ederek veya doldurarak kasaba ve kura ile arazi ve mahsulâta hasar ika eden ve kazma ve kürek gibi basit alât ile ayıklanması mümkün olabilen ve kanunen enharı sagire tâbir edilen bu gibi derelerin mecralarının halka temizlettirilmesini (seylâptan dolayı irası hasar eden gayri memlûk enharı sagirenin tathiri) hakkındaki kanun çok katî ve sarih hükümlerle mecbur tutmuş ve bu kanun vilâyet ve kaza makamlarına verilmiş olan salâhiyet vilâyet idaresi kanunu ile de takviye edilmiş bulunduğundan yurdun ekonomik durumu üzerinde çok ve önemli tahribler yapan bu gibi felâketlerin önlenmesi için mecralarının temizlenmesi lâzım olan derelerin tesbitine derhal başlanıp düzgün bir programla işe girişilmesini ve yapılacak olan çalışma programlarının birer suretinin Dahiliye Vekâletine yollanmasiyle beraber yapılan işler hakkında mufassal malûmat verilmesi Dahiliye Vekâleti tarafından alâkalılara bildirilmiştir.

Trakya bataklıkları

Sağlık ve sosyal yardım bakanlığından aldığımız malûmata göre Trakyada bataklıkların kurutulması etrafındaki çalışmalara devem edilmektedir. Trakyaya 80 bin dekar toprak kazandıracak olan kırkgöz bataklığının göl ve kanal sedlerinin takviyesi için sağlık bakanlığı Trakyaya üç bin lira bir tahsisat göndermiştir.

Şimdiye kadar Kırkgöz, Karabiğa, Hayrebolunun Çimliköl, Edirnenin Sazlıdere gibi mühim bataklıkları akıttırılmış bulunmaktadır. Bunlardan Kırkgöz bataklığı 18 kilometrelik bir kanal ile Ege denizine, Karabiğa gölü 6 kilometrelik bir kanal ile Marmara denizine, Çimliköl 3 kilometrelik bir kanal ile Hayrabolu deresine ve Sazlıdere bataklığı da 10 kilometrelik bir kanal ile Meriç nehrine akıtılmış bulunmaktadır. Bu suretle Trakyamızdaki sıtma mücadelesi memnuniyet verecek bir netice vermiş bulunmaktadır.

Hususî idare belediye ve köy idarelerinin çalışması

İç bakanlık, hususî idare, belediye ve köy idarelerinin çalışmaları hakkında bu idarelerden malûmat ve fotoğraf istemiştir. Bakanlığın bu hususdaki emrini yazıyoruz :

"Vilâyet hususî idareleriyle belediye ve köy idareleri tarafından şimdiye kadar yapılan işlerin ve vücude getirilen eserlerin tesbiti hem bu idarelerin faaliyetini ve hem de memleketin inkişaf seyrini tebarüz ettirmek noktasından lüzumlu ve faydalı görüldüğünden evvelce bunların fotoğrafları istenmişti.

Gönderilen fotoğraflar Tarih Kurumuna tevdi edildi. Vilâyet Hususî idaresiyle vilâyet dahilindeki belediye ve köy idarelerinin şimdiye kadar vücude getirdikleri mekteb, hastahane, köprü, fidanlıklar, hayvan depoları, elektrik, kanalizasyon, mezbaha, mezarlık, anıt ve emsali hizmetler ve bayındırlık tesisatına aid fotoğrafların arkalarına inşa tarihleri, inşa bedelleri ve diğer faydalı malûmat dercedilmek suretiyle her birinden üçre nusha ve mevcud ise ayrıca camlarının gönderilmesi rica olunur."

Askerlik çağındaki vatandaşların yoklaması

Dahiliye vekâleti askerlik mükellefiyeti hakkında vilâyetlere bir tamim yapmıştır. Bu tamimi ehemiyetine binaen aynen neşrediyoruz :

"Millî Müdafaa vekâletinden alınan bir yazıda askerlik mükellefiyeti hakkındaki 1111 sayılı kanunun 18 inci maddesi hükümlerinin yerine getirilmesi hususunda müsamaha gösterildiği ve bu yüzden yoklama kaçağı ve bakaya sayısının günden güne artmakta olduğu bildirilmektedir.

Zaman zaman gerek bizzat alâkadarlar ve gerek hususî ticaret ve sanayi ve ziraat müesseseleri sahibleri nezdinde yapılacak yoklamalarla askerlik çağında olan vatandaşların usulü dairesinde nüfus hüviyet cüzdanı sahibi olup olmadıklarının ve cüzdanlarında askerlik muamelelerine aid kayıdların bulunup bulunmadığının tetkikiyle nüfus cüzdanlarında askerlik muamelelerine aid kayıdlar bulunmayanlar veya bu gibi kimseler kullananlar hakkında mezkûr 1111 sayılı kanunun 18 inci maddesinde musarrah cezanın tatbiki için gereken kanunî takibatın yapılmasını ve kanun hükümlerinin yerine getirilmesinde bir gûna müsamaha gösterilmemesini rica ederim."

Nüfus kütükleri

Ahvali şahsiye sicilli mahiyetinde bulunan nüfus kütüklerinin hüsnü muhafazası ile şahsan mükellef olan nüfus müdürü ve memurları nakil ve tahvil ve saire gibi her hangi bir sebeble vazifelerinden katî surette ayrılırken kendi muhafaza ve mesuliyetleri altına almış oldukları nüfus kütüklerini hâk ve silintisiz olarak kendilerinden sonra gelecek memurlara devretmeleri icab ettiği halde bazı nüfus müdür ve memurlarının bu lâzimeye ehemiyet atfetmiyerek devir muamelesi yapılmaksızın işlerinden ayrılmakta oldukları ve bunları istihlâf eden memurların da kayıdları tetkik ve tahrifleri tesbit etmeksizin sicilleri tesellüm etmeleri yüzünden sonradan görülen tahrifatın kimin tarafından vukua getirildiğinin tayini mümkün olmamakla beraber ekseriyetle tahvil olunan memurların bu yüzden nakletmiş oldukları yerlere tekrar gönderilerek devir muamelesi yaptırılmasına zaruret hasıl olduğu anlaşılmıştır.

Şimdiden sonra; mezuniyetten gayri her ne suretle olursa olsun vazifelerinden ayrılması icab eden nüfus müdürleriyle kazalar nüfus memurlarına nakil ilmühaberlerinin verilmesinden evvel muhafaza ve mesuliyetleri altında bulunan nüfus kütüklerini selef veya vekillerine devreylediklerine dair halef ve selef tarafından imzalanmış devir cedvellerini idare heyetlerine tevdi ettirip ettirmediklerinin aranmasının usul itihaz olunacak ve devir muamelesi yapılmadıkça hiç bir nüfus memur ve müdürünün yerinden ayrılmasına müsaade olunmıyacaktır.

Orduevleri ve askerî gazinonalar hakkında

Ordu evleri ve askerî gazzinoların kazanç vergisine tabiiyeti hakkında bazı yerlerce tereddüde düşüldüğü anlaşılmış ve Finans bakanlığı keyfiyeti şu yolda tavzih etmiştir. :

"Ordu evleri ve askerî gazinolar, ordu dahilî hizmet talimatnamesi mucibince ordu mensublarının münasebat ve irtibatını samimileştirmek ve meslekî ve içtimaî inkişaflarını kolaylaştıracak vasıtaları hazırlamak maksadiyle kurulmuştur. Ordu evleri ve askerî gazinoları yalnız ordu mensublarına mahsusdur. Yalnız komutanlar tarafından davet edilenlerle subaylar rafaketinde sivil misafirler de kabul edilebilirler. Yani ordu evlerine ve askerî gazinolara siviller kayıdsız şartsız serbest giremiyeceklerdir. Binaenaleyh ordu talimatnamesindeki maksad ve gayeye göre idare edilen ordu evleri ve askerî gazinolar kulübler gibi kazanç vergisine tabi tutulmıyacaktır. Sivillerin komutanların davetlisi sıfatiyle veya subaylar rafakatinde olarak bu yerlere kabul edilmesi de, ordu evlerinin ve askerî gazinoların aslî faaliyetleri dışında ticarî bir maksad takib ettikleri neticesini çıkarmağa müsaid bulunmamaktadır.

Ordu evleriyle askerî gazinoların tamamı veya bir kısmı dahilî hizmet talimatnamesinde zikredilen maksad ve gaye dışında ve bilâ istisna herkese açık olarak gazino halinde işlediği ahvalde ise diğer gazinolardan farklı olmıyacağından kazanç vergisi kanunu mucibince umuma açık olan kısmına tadilât komisyonlarınca ayrılacak gayri safî irad üzerinden vergiye tabi tutulacaktır. Bu takdirde, mezkûr mahaller devamlı surette umuma açık olarak işletiliyorsa verginin tam senelik tarhedilmesi, şayed yaz mevsimlerine mahsus olmak üzere bilâ kayıd ve şart umuma açık olarak işletilip bilahare gene aslî vazifelerine irca ediliyorlarsa verginin, kazanç vergisi kanununun elli altıncı maddesinin üç ve yetmiş dördüncü maddesinin G fıkrası mucibince tarh ve tahsili icab eder.

Mübadil rumlar hakkında

İç bakanlık mübadil rumlardan yurdumuza gelenler hakkında valiliklere bir emir göndermiştir. Bakanlığın bu emrini yazıyoruz :

"İki aylık müddetli vize ile Türkiyeye gelmelerine izin verilmekte olan mübadil rumlardan bazılarının yurdumuzdaki bu kısa ikâmetleri esnasında Yunanistana ve yahud diğer yabancı ülkelere mübadil suretiyle gönderilmeden evvel tabiiyetimizi haiz ırkdaşlarımızın her hangi biriyle vaki hukukî muamelelerinden mütevellid alacaklarını tahsil etmek teşebbüsünde bulundukları görülmektedir.

Mübadele dolayısiyle karşılıklı olarak Türk ve Rum ahalinin menkul ve gayri menkul emvali tasfiye edilmiş olduğundan mübadeleden evvel vukua gelmiş alacaklarını tahsil etmek isteyen mübadil kimselerin tahsilâtına mani olunmasını ve derhal geldikleri yere çevrilmelerinin teminini ve sonunun bildirilmesini rica ederim."

Nüfus istatistikleri için bir izahname hazırlandı

Bütün doğum, ölüm ve boşanma vakaları günü gününe tesbit edilecek

Dahiliye vekâleti, nüfus istatistiklerinin düzgün esaslar dahilinde tutulması ve bunların merkeze muntazaman gönderilmesi işini büyük bir ehemiyetle takib etmektedir. Bu hususta istatistik cedvelleri örnekleri hazırlanarak vilâyetlere gönderilmiştir.

Vekâlet, bu istatistiklerin nasıl doldurulacağı hakkında gayet geniş ve etraflı bir izahname de hazırlamıştır. Bu izahnameye göre bütün nüfus kayıdları ve hareketleri günü gününe ve çok esaslı olarak tescil edilecektir.

Nüfus kayıdlarına çok büyük bir ehemiyet veren vekâlet, doğum, ölüm, yer değiştirme, boşanma nüfusla alâkalı diğer vakaların mukayeselerine imkân verecek ve bu hususda alınacak tedbirlerin isabetini temin edecektir.

Bakanlık izahname de diyor ki :

Yeniden kayıt vakaları

Yeniden kayıd vakalarında tescili lâzım gelen kimse o yerin aslî ahalisinden olmadığı takdirde "vaka" yeniden kayıd vukuatı ve bulunduğu yerin yabancı esas defterlerine yazılmakla beraber vukuat defterinde ismi hizasına kırmızı kalemle işaret edilecek ve istatistik tanziminde nazara alınmıyacaktır. Tesçil evrakı örneği alâ kadarın aslî memleketine gönderilecek ve bu örneği alan aslı yer nüfus idaresi vakayı hem vukuata ve hem de esasa yazdıktan sonra hangi mahallenin kaç numaralı defterine kaydetmiş ise hane numaralariyle beraber örneği gönderen nüfus idaresine bildirecektir.

Gelecek cevab üzerine o kimsenin evvelce Yabancı defterine kaydettiği hanede ismi hizasına esas kaydının bulunduğu kaza ve mahallenin ismiyle ev numarası işaret edilecek ve bütün nüfus istatistik muameleleri artık esas defterinde kayıdlı bulunduğu yer nüfus idaresince takib olunacaktır.

Doğum vakaları

Ana ve babanın oturdukları yerde yerli veya yabancı kayıdları olmıyan doğum vakasını haber alan nüfus idaresi bu vakayı vukuat defterine ve [illegible] yazdıktan sonra çıkardığı tasdikli bir örneğini çocuğun ana ve babasının kayıdlı olduğu yer nüfus idaresine gönderecek ve fakat bunu kendi istatistiğine dahil etmiyecektir.

Bu hususu temin için vukuat defterindeki ismi hizasına kırmızı kalemle işaret edecektir.

Doğum ilmühaberi örneğini alan asıl nüfus kaydının bulunduğu yer nüfus memuru bu vakayı kendi istatistiğine dahil edecektir.

Yeni doğan çocuğun doğduğu yerdeki nüfus idaresi dahilinde ana ve babasının yabancı kayıdları bulunsa dahi doğum vakası buradaki istatistiğe dahil edilmeyip asıl memleketi istatistiğine dahil edilecektir.

Ölüm vakaları

Ölüm vakası bildirilen yer nüfus idaresinde ölenin kaydı olmadığı takdirde bunu vukuat defterine yazdıktan sonra esas kaydının bulunduğu yer nüfus idaresine tasdikli örneğini gönderilecektir.

Bu vaka esas kaydının bulunduğu yer nüfus idaresince istatistiğe dahil edilecektir.

Yer değiştirme vakaları

Naklen gelenler "Naklihane - nüfus kanunun madde 37" yerli olarak naklettikleri yer nüfus idaresince geldiğini ve ayrıldığı yer nüfus idaresi de gittiğini yer değiştirme vukuat defterine yazdıktan sonra istatistik defterine geldiğine göre "Artan nüfus" ve gittiğine göre "Eksilen nüfus" istatistik cedveli sütununda göstereceklerdir.

Yabancı olarak gelip gidenler "Tebdili mekân - nüfus kanunun madde 38" istatistiğe dahil edilmiyecektir.

Evlenme işleri

Evlenme suretiyle kaza haricinden gelen kimsenin yer değiştirme ilmühaberi örneği üzerine geldiği kaza nüfus idaresine yerli olarak kaydedilecek ve artan nüfus sütununda gösterilecek ise de evlenme vakası akdin vukubulduğu yer nüfus idaresi istatistiğinde gösterilecektir.

Evlenme suretiyle kaza harieine giden kimsenin yer değiştirme ilmühaberi üzerine ayrıldığı kaza istatistiğinde eksilen nüfus sütununda gösterilecek ise de evlenme vakası gene akdin vukubulduğu yer nüfus idaresi istatistiğinde gösterilecektir.

Boşanma vakaları

Boşanma vakası haber verildiği yer nüfus idaresinde istatistik cedvelinde [illegible]

İstatistik cedvellerinin muhteviyatı gizli tutulacak ve bunu harice işaa eden memurlar şiddetle cezalandırılacaktır.

Mülkî teşkilât dolayısiyle irtibatları değiştirilen köy veya nahiye nüfuslarının bazan ayrıldıkları kaza cedvelini (Eksilenler) sütununa ve ilhak olunan kaza cedvelinin (Artan) sütununa yazılmadığı bazan da ayrıldıkları kaza cedvelinden tenzil edildikleri halde ilhak olundukları kaza cedveline zam edilmediği anlaşılmaktadır. Hakikî nüfus mikdarının tesbit ve takibine mâni olacak tehlikeli bir hata olan bu gibi hallerin önüne geçilmesi lâzımdır. Buna göre muamele yapılması tamimen tebliğ olunur."

Bayram ertesi

Bizde "ertesi" ler çoktur. Eski tatil günümüz olan cumadan bir gün sonrasına cumaraesi, yeni tatil günümüzün bir gün sonrasına pazartesi deriz. Onun gibi bayram diye dört gözle beklediğimiz, iple çektiğimiz günün akabinde gelen güne de bayram ertesi deriz.

Eskiden cumartesi, şimdi pazartesi ne kadar çabuk geliyorsa bayram ertesiler de o kadar çabuk gelir. Eskiden :

— Oh derdiniz, cuma geldi; şöyle sırt üstü bir dinlenir, bütün bir haftanın yorgunluğunu çıkarırım.

Şimdi de :

— Oh, diyorsunuz. eskiden yarım yamalak bir çalışma haftasına bir gün tatil kafi gelirdi. Şimdi sıkı bir çalışma haftasının yorgunluğunu bir buçuk günde çıkaracağız.

Fakat o tatil dinlenme, yorgunluk alma müddeti saniyede 300,000 kilometre kateden elektrik cereyanından daha hızlı geçip gidiyor ve siz gene kendinizi çabucak hafta sonundan hafta başına atlamış buluyorsunuz; içinizde bir ikinci "ertesi„ hasreti duyarak.

Bayram ertesiler onun daha geniş ölçüde birer örneğidir. Dört gün süren ve sizi adam akıllı dinlendirecek olan kurban bayramında, kim bilir, ne türlü dinlenme, eğlenme, hoş vakit geçirme plânlarınız vardı. Halbu ki bugün bayram ertesidir ve sanmam ki dört dakika kadar çabuk geçen bu tatil ve dinlenme günlerinde aklınızdan geçenleri yapmağa vakit bulmuş olasınız.

Bayram ertesilerinin bir de kötü bir tarafı vardır.

— Falân mesele hakkında bir karar verecektiniz !

— Evet, hatırımda, hele şu bayram ertesi gelsin de ....

Bu tesellî ile kendisini ve dostlarını atlatanlar çok olmuştur.Bayram ertesi olunca da, çok defa, bu kararı gene veremeyiz; çünkü malûm ya, bayram ertesi, bu bayramın sonundan öteki bayramın başına kadar sürer !

Kayseri'de rakı fabrikası

Dünkü Kızılây, inhisarlar idarsinin Kayseride bir rakı fabrikası aptıracağını yazıyordu. İsabetsiz bir karar olduğunu iddia edemezsiniz.

Mademki pastırma rakının hatırı sayılır mezelerinden birisidir ve madem ki pastırmanın en iyisi de Kayseride çıkar. İçki ile mezeyi yanyana piyasaya çıkarmak, yerinde bir karar olmuştur.

Belki bundan sonra gazeteler, şöyle bir haber de yazarlar :

Gelişi Güzel

Yazan: *Toplu İğne*

"İçki düşmanları, aralarında yaptıkları bir toplantıda yeni bir rakı fabrikası açılan ve pastırmanın en iyisini yapan Kayseride bir "yeşilây„ şubesi açmağa karar vermiştir.

Omuzda balta !

Ankaranın yan sokaklarında korkunç bir manzaraya rast geliyorsunuz: Omuzuna çıplak bir baltayı dayamış olan adamlar:

— Odun kırdıran! Odun kırdıran! Diye bağırarak dolaşıyorlar.

Bir çok evlerin odun kıracak baltası ve adamı olmayabilir; bu sebeble bir oduncunun bu kış mevsiminde bir çok yerlerde göreceği iş, bu yüzden kazanacağı parada vardır. Fakat medenî bir şehirde, bir orta - çağ bostancısı gibi, omuzunda çıplak balta ile bir takım adamların dolaşması insanın gözüne batıyor.

Nihayet bu baltayı herhangi bir kılıf içinde taşımak imkânsız olmasa gerektir.

Otomobille düello

Bizim memlekette âdet olmamakla beraber, düellonun nasıl yapıldığını hepimiz biliriz: Bu iş, ya tabanca ile, ya kılıçla yapılır. Şahidleri vardır; silâhların önce muayene edilmesi lâzımdır ilh.

Fakat geçenlerde Amerikada bir düello olmuştur ki şimdiye kadar yapılanlara hiç de benzememektedir.

Bu düello iki delikanlı arasında yapılmış ve silâh olarak da iki otomobil seçilmiştir.

İki otomobil bir kaç defa birbirine çarpmış, sonunda bir tanesi 100 kadem kadar bir tarafa fırlayarak bir telgraf direğine çarpmış, orada bulunan iki kişinin ölümüne sebeb olmuştur.

Zamanımızda otomobilin de öldürücü silâhlardan sayıldığına bu düellodan daha iyi isbat, şahid bulabilir misiniz ?

İlk hayat sigortası

Bu gün yer yüzünde mevcud sigorta kumpanyalarından 300 taneden fazlası harb tehlikesine karşı sigorta yapmamaya karar vermişlerdir.

Bu, harb tehlikesinin bütün kazalardan daha sunturlu olduğunu gösterir.

Bu münasebetle sigortacılığın tarihinden bahseden bir dergide okuduğumuza göre, İngilterede ilk hayat sigortası bundan 300 sene önce yapılmıştır: Hayatını ilk sigorta ettiren adam Milliam Geybbous'tur ki bunun sigortası 15 haziran 1583 te tamam olmuş ve kendisi de 28 mayıs 1584 de ölmüştür.

HAVA

Kars'ta ısı sıfırın altında 25 şe düştü

Dün şehrimizde hava kısmen bulutlu ve rüzgârlı geçmiştir. Günün en düşük ısısı sıfırın üstünde 3, en yüksek ısısı da sıfırın üstünde on bir derece olarak kaydedilmiştir.

Yurdun Trakya, Kocaeli, Ege, doğu Anadolu mıntakalarında hava kapalı ve yağışlı, diğer mıntakalarında bulutlu geçmiştir. Yirmi dört saat içindeki yağışların karemetreye bıraktıkları su mikdarları Muğlada 73, Ispartada 44, Manisada 37, İzmirde 25, Nazillide 24, Antalyada 20, Çanak kale ve Akhisarda 19 Beyşehirde 14, Balıkesirde, Bodrumda 11, ve diğer yağışlı yerler de 1-10 kilogram arasındadır.

Karla örtülü bulunan bölgelerde bugün karın kalınlığı Erzurumda 43, Karsta 32, Vanda 29, Rizede 14, Ulukışlada 11, ve diğer karlı yerlerde de 5 santimetredir. Rüzgârlar cenub ve cenub doğusunda ve şimalde saniyede bir, diğer mıntakalarda cenubta 7 metre kadar hızla esmiştir. Akdenizde ve Karadenizde bugün de fırtına devam etmektedir.

Yurdda en düşük ısılar sıfırın altında Konyada 3, Erzincanda 10, Erzurumda 13, Vanda 16, Karsta 25 derecedir.

En yüksek ısılar da sıfırın üstünde İzmir ve Eskişehir ve Sinob'ta 11, Edirne, Antalya ve Trabzonda 13.

Çine yardım komitesi çalışmalarını bitirdi

İngiliz kadınları japon ipek çoraplarını giymiyecek!

Japonlar bir fransız gemisini tevkif ettiler

Londra, 14 (A.A.) — Çin'e yardım etmek ve Japonyaya boykotaj yapmak için burada toplanan dünya konferansı, dün akşam mesaisini bitirmiş ve "sulhu tehlikeye koyan japon tecavüzlerini takbih eder,, bir karar suretini ittifakla kabul eylemiştir.

Konferansın müteaddid komisyonları, umumî içtimada bilhassa tasvib edilen aşağıdaki kararları almıştır.

Millî kanunlar çerçevesi dahilinde sendikalar tarafından boykotaj yapılması,

Japonyaya her türlü kredi açılmasına nihayet verilmesi ve Çine kredi verilmeye başlanması,

Japonyaya gidecek petrola ambargo konması, Şahsî boykotajın bilhassa ipek çorap ve saire gibi birçok japon mamulâtı kullanan kadınlar arasında genişletilmesi,

Umumî içtimada birçok nutuklar söylenmiş ve tezahürata, ingiliz halkının büyük ekseriyetinin sürprizle karşıladığı enternasyonal marş ile nihayet verilmiştir.

Japonlar bir fransız vapurunu tevkif ettiler

Paris, 14 (A.A.) — Uzak doğu servisinde çalışan fransız President Doumer vapurunun Şimeneski açıklarında japonlar tarafından tevkif edildiği Şanghaydan bildirilmektedir.

President Doumer vapurunu mevkuf tutan japon makamları vapurda bulunan bir zabit talebe ile levazım memurunun karaya çıkarılmasını istiyorlar. Bu iki memur, yasak bölgede fotoğraf çekmiş olmakla itham ediliyorlar. Vapurun kaptanı bu isteği kabul etmemiş ve bütün tayfa da muhalif bulunmuştur. Fransız konsolosu ile vapur kumpanyasının acantası bu akşam Şimeneski'ye geleceklerdir.

Çin kıtalarının muvaffakiyetleri

Hankeu, 14 (A.A.) — Yarı resmî [illegible] bildirildiğine göre, Çin kıtaları, dün Vuhu'yu ve Tsinpu cephesinin cenubunda Pengpu civarında mühim bir sevkulceyş noktası olan Kaeçen'i geri almıştır.

Pinghan cephesinde yeni faaliyet başlamış ve Taming'deki japon kuvvetleri, tayyare ve topçu kuvvetlerinin yardımı ile, Nanle-Tsinfung istikametinde ilerlemiştir.

Anyang'daki düşman kuvvetlerinin cenuba doğru yaptıkları ilerleme hareketleri durdurulmuş ve Çilitiende bu kuvvetler geri püskürtülmüştür.

Japonlar da ilerliyorlar

Şanghay, 14 (A.A.) — Cenub istikametinde ilerleyen japon kıtaları Pekin - Hankov demiryolu güzergâhında kâin Chihsen'i işgal etmişlerdir. Şimdi Weihvei'a taarruz etmektedirler.

Japon menbalarından bildirildiğine göre, çinliler harb sahasında iki bin ölü bırakmışlardır.

General Banzai kumandasındaki kuvvetler Kaifeng'in elli kilometre şimali şarkisinde kâin Changyuan'ı zaptetmişlerdir.

Püskürtülen bir Çin taarruzu

Tokyo, 14 (A.A.) — Japon ajansının bir tebliğine göre, çinliler Tientsin - Pukov demiryolu üzerinde Fengfu'nun 50 kilometre kadar cenubu garbisinde kâin Şiangtao civarında şiddetli bir mukabil taarruzda bulunmuşlarsa da cereyan eden kanlı bir muharebeden sonra püskürtülmüşlerdir.

Çinliler Anhuei vilâyetinde Hopei civarıda mühim kuvvetler tahsis etmişlerdir. Bunların hedefi japon ordusunu Pukov'un şimalinden çevirmektir. Japon kumandanlığı bu harekete mani olmak için yeniden bir kaç fırka asker celbetmiştir. Hopei civarında katî mahiyette bir harb olması bekleniyor.

Pearl nehrindeki baraj açılıyor

Kanton, 14 (A.A.) — Resmen bildirildiğine göre, Pearl nehrinin Kantonun mansabı istikametindeki barajı yarın yeniden açılacaktır. Nehirde mahsur kalan gemiler, Hong - Kong'a gitmeğe hazırlanmaktadırlar.

Habeşistanda isyan çıkmış

Aden, 14 (A.A.) — İtimada şayan bir menbadan öğrenildiğine göre geçende ekserisi yerlilerden mürekkep olmak üzere bir çok kıtalar Zojam, Borana ve diğer mıntakalarda çıkan isyanları bastırmak üzere Adisababadan hareket etmişlerdir.

Kar yüzünden

Erzurumda münakalât güçleşti

Erzurum, 14 (A.A.) — Erzurum ve havalisi kesif bir kar yığını altındadır. Şehrin içinde bile kardan dolaşmak güç oluyor Kop dağında dört metre kar yığılmış yerler vardır. Yolların uzun müddet kapalı kalmaması için kesif amele kütleleri çalışmaktadır. Münakalât kısa mesafelerde bile kızaklarla ve güçlükle temin edilmektedir.

Muğla ovasını su bastı

Muğla, 14 (A.A.) — Üç gündür sürekli ve sağnaklı yağan yağmurlar, bu sabah durmuştur. Her taraf su ve sel içindedir. Muğla ovası Karabağlar ve Karaçayır kâmilen su altındadır.

Amerika, Japonyanın daha kuvvetli bir donanmaya sahib olmasını istemiyor

Vaşington, 14 (A.A.) — Japon notası hakkında salâhiyettar mahafilde söylendiğine göre, yeni deniz inşaatı hususunda Reisicumhur bahriye makamatiyle temasa gelmiştir. 1936 Londra mukavelesi mucibince İngiltere ve Fransa ile istişarelerde bulunulacaktır. Amerika Japonyanın İngiltere ve Amerika ile aynı kuvvette deniz silâhlarına sahib olmak talebini is'afa imkân yoktur.

Amerika pasifikteki topraklarını müdafa için Japonyadan üstün harp gemileri bulundurmağa mecburdur.

Londra, 14 (A.A.) — Deniz inşaatı hakkındaki ingiliz notasına Japonya tarafından verilen cevab B. Eden tarafından tetkik edildikten sonra çarşamba günü nazırlar tarafından müzakere edilecektir.

Yorkshire Post gazetesi diyor ki:

"Cevab Londra hükümetini tatmin etmemiş olmakla beraber, hükümetin hattı hareketi hakkında bir şey söylemek için henüz pek erkendir. Kabinenin hattı hareketi Fransa ve Amerika hükümetlerile istişareden sonra tespit edeceği anlaşılmaktadır.

Yeni bir deniz konferansı mı?

Gelecek yaz başlarında yeni bir deniz konferansının toplanmağa davet edilebileceği hakkında Londra deniz mahfillerinde yapılan telkin de alâka uyandırmaktadır. Söylendiğine göre, devletler 1937 nisanına kadar deniz inşaat programlarını şimdiki tahdidata göre muhafaza edecekler ve bu arada Japonya, yedi devletin mümessillerinden terekküp edecek konferansa iştirâke davet edilecektir.

Böyle bir teşebbüsün milletlerin emniyetine hiç bir veçhile zarar vermiyeceği kaydedilmektedir. Çünkü milletlerden hiç biri gelecek senenin başlangıcından evel 42 bin tonluk gemilerin inşasına başlıyacak vaziyette değildir".

B. den'in beyanatı

Avam kamarasında deniz silahları hakkındaki japon notasına dair Eden şu beyanatta bulunmuştur:

"— Japonya, saffi harp gemileri ve kruvazörler hakkındaki niyetlerine dair bazı malûmat ve teminatı veremiyeceğinden dolayı müteessif olduğunu bildirmiştir. Bu suretle hâdis olan yeni vaziyeti İngiltere hükümeti, muahedelerle bağlı olduğu devletlerle bilistişare tetkik eyliyecektir.,,

Japonya deniz inşaatı programını değiştirecek mi?

Tokyo, 14 (A.A.) — Hariciye nezareti namına söz söylemeğe salâhiyettar bir zat bugün Japonyanın, inşa etmekte olduğu zırhlıların tonajı hakkında malûmat vermemek hususunda ki kararını yeniden tetkik edilebileceğini işrab etmiş ve demiştir ki:

"— Zannedersem devletlerin deniz inşaatı hakkında Japonyaya gayri resmî surette müracaat etmeleri daha muvafık olacaktır.,,

Aynı zat bu takdirde Japonyanın malûmat talebini kabul edebileceğini ilâve etmiştir.

İtalyan gazeteleri kabahati demokrat devletlere buluyorlar

Roma, 14 (A.A.) — Japonyanın, Fransa, Amerika ve İngiltereye deniz silahları hakkında verdiği menfi cevabı mevzuubahs eden italyan gazeteleri bütün kabahati demokrat devletlerin siyasetinde bulmaktadır. Giornale d'İtalia ve Tribune gazetelerinin mütaleasına göre, Fransa, İngiltere ve Amerika münhasıran kendi silahlanmalarını japonların malûmat vermekten imtinalariyle muhik göstermek için Tokyo nezdinde malûm olan teşebbüsü yapmışlardır.

Giornale d'İtalia, bilhassa Amerikaya hücum etmekte ve Japonyanın malûmat vermemek istemesini şimdikinden daha büyük hacimde gemiler yapmakta olduğu suretinde tefsir ederek o suretle harekete hazırlanmasını tenkid eylemektedir.

Amerikan subayları arasında tasfiye

Nevyork, 14 (A.A.) — Nevyork Times gazetesi yazıyor: "Amerikan ordusunun 250 kadar subayı hali hazırda bir beden muayenesine tâbi tutulmaktadır. Bu zabitlerin filî hizmet için elverişli olup olmadıkları yapılan bu muayene neticesinde anlaşılacaktır."

Bu gazete, istikbalde ne olacağı malûm olduğu için erkânı harbiye reisi Malineraig'in bu muayenelerin yapılmasını ve süratle bitirilmesini geçen ilkkânunda emretmiş olduğunu tasrih etmektedir.

B. Tatareskonun B. Metaksasa telgrafı

Atina, 14 (A. A.) — Atina ajansı bildiriyor: B .Metaksas'ın Balkan antnatı konseyi reisliğini uhdesine aldığını bildiren telgrafa verdiği cevabda B .Tataresco ezcümle diyor ki :

" Müşterek sulh hedefine doğru Balkan antantının yeni başarılar elde etmesi ümidini veren yüksek devlet adamı meziyetlerinizi tebarüz ettirmek isterim. Yüksek idareniz altında Balkan antantının enternasyonal plândaki vaziyetini muhafaza edeceğinden ve takviye eyliyeceğinden eminim. Balkan antantı hedefinin tam başarılması hususunda sadık iş birliğime emin olmanızı rica ederim.,,

Trakya arıcıları kongresi açılıyor

Edirne, 14 (A.A.) — Trakya arıcılar kongresi yarın Tekirdağında toplanacaktır. Trakyanın muhtelif merkezlerinden kongreye iştirâk edecek olan murahhaslar yola çıkmış bulunuyorlar. Umumî müfettiş general Kâzım Dirik de ziraat ve ekonomi müşavirleriyle birlikte yarın Tekirdağına gidecektir.

Karışmazlık komitesinin toplantısı geri bırakıldı

Havaların fenalığı yüzünden cephelerde sükûnet var

Londra, 14 (A.A.) — Ademi müdahale komitesinin toplantısı hafta honu na bırakılmıştır.

Avam kamarasında, ademi müdahale komitesinin işleri hakkında sorulan bir çok suale cevab veren Eden demiştir ki:

"— Bir karar sureti hazırlanmış ve komiteye iştirâk eden devletlerin tasvibine arzedilmiş olduğunu biliyorsunuz. Bu projede, gönüllülerin geri alınmasına dair olan geçen 4 ikinci teşrin komite kararına ispanyollar tarafından verilen cevabta ortaya atılan bütün noktalar mevzuubahs edilmektedir.

Bu karar sureti, komiteye iştirâk eden devletlerin bütün teahhütlerini teyid eylemekte ve İspanyaya gönderilecek komisyonların mesaisini bütün tafsilâtiyle ihtiva eylemektedir.

Kontrol meselesi

Bundan maada, kara ve deniz kontrolunun şiddetlendirilmesi için takib olunacak usulleri ve her iki tarafa da muhariplik haklarının tanınması şartları da mezkûr projede zikredilmektedir.

Projedeki noktaların ekserisi üzerinde bir anlaşma hasıl olduğunu zannederim. Komite mesaisi mahrem olduğundan daha tafsilâtlı beyanatta bulunamıyacağım. Ancak şunu hatırlatmak isterim ki müzakere edilen ingiliz teklifi muhariblik haklarının, gönüllüler kısmen değil, esaslı bir surette geri alındıktan sonra tanınmasını derpiş ediyordu. Bu cihet bazı müşkülâtı mucib olan noktalardan biridir. Son dört aydakilerden daha seri terakkiler elde edildiğini görmek temennisindeyiz."

Estramadur cephesinde

Madrid, 14 (A.A.) — Estramadur cebhesinde âsilerin Sierradaki cumhuriyetçiler mevzilerine karşı şiddetli tazyikleri devam etmektedir.

Zalamea mıntakasında, üç saat süren şiddetli bi rçarpışma neticesinde âsi kuvvetleri evelki mevzilerine sürülmüşlerdir.

Dün akşam gene âsiler hükümet merkezine bir kaç obüs atmışlardır. Birçok yaralı vardır.

Teruel cephesinde

Camineral, 14 (A.A.) — Havas muhabiri bildiriyor: Teruel civarında havalar çok fena gitmektedir. Hükümetçiler Alfambra köprü başını zaptetmek ve frankocuları nehrin sağ sahiline atmak için bir hücumda bulunmuşlarsa da püskürtülmüşlerdir. Diğer cebhelerde tam bir sükûnet vardır.

Teruel'in şimalinde cumhuriyetçilerden alınan topraklarda Franko sıhiye heyetlerince gömülen düşman ölülerinin sayısı 5 bini bulmuştur. Alınan esirler de on binden fazladır.

Bombardımanlar meselesi

Londra, 14 (A.A.) — Sivil halkın havadan bombardımanları meselesi bugün avam kamarasında bir takım sualleri davet etmiş ve Çemberlayn ve Eden bu hususta cevablar vermişlerdir.

İspanyada sivil halkın bombardıman edilmemesi için papalık tarafından yapılan teşebbüs hakkındaki suale Eden cevab vermiş ve demiştir ki:

"— İngiltere hükümeti papalık nezdinde doğrudan doğruya bir teşebbüste bulunmamıştır. Bunun sebebi ise ingiliz hükümetinin böyle bir teşebbüsü tecviz etmemesi değildir. Fransa hükümeti daha evelden papalığa müracaat etmiş olduğundan İngiltere bu teşebbüse tamamiyle iştirâk eylediğini bildirmekle iktifa etmiştir."

İngiltere ve Amerikada şiddetli fırtınalar

Bir çok kazalar oldu

Londra, 14 (A.A.) — Manş denizi üzerindeki kar o kadar kesiftir ki yüz metreden ilerisi görülememektedir.

Diğer taraftan Gorleston kurtarma vapuru, Great Yarmouth yakınında Vinterton'da batan ingiliz Tartay vapurunun 7 kişiden mürekkep tayfasını kurtarmıştır.

Pek şiddetli esen bir şimal rüzgârı ile hasıl olan dalgalar Ouse sedlerini yıkmış ve Vash civarında Fen Countrydeki ekilmiş eraziyi su basmıştır. Birçok gönüllüler sedleri tahkim etmek için bütün gece çalışmışlardır.

Norfolk kontluğunda deniz alçak eraziyi istilâ etmiş ve su beş mil uzunluğunda ve üç mil genişliğinde bir erazi parçasını kaplamıştır.

Elli senedenberi Norfolk kontluğunda suların bu derecede ilerledikleri görülmemişti.

Amerika kıyılarında

Nevyork, 14 (A.A.) — Büyük Okyanos sahilinde bu gece fırtına hüküm sürmüş, şiddetle yağmur ve kar yağmıştır. Kaliforniya'nın şimalinde tufyandan korkulmaktadır.

Colusa civarında 25.000 akr genişliğinde ekilmiş bir erazi parçasını sular istilâ etmiştir. Madera civarında bin kişi evlerini tahliye etmişlerdir. Zarar ve ziyan mikdarını şimdiden tahmin etmek mümkün değildir. Fırtına on sekiz günden beri devam etmektedir.

Michigan'ın cenubunda suların istilâsı karşısında bir çok aileler evlerini terketmişlerdir.

Monnt-Clemens, Grand-Rafids ve Lansing şehirleri Red-ce'dar nehrinin taşmasından pek mutazarrır olmuşlardır.

Erzurumda spor hareketleri

Erzurum, 14 (A.A.) — Mıntaka spor teşkilâtı bayram günlerini dolduran zengin bir program hazırlamıştı. Bu programla üç günden beri birçok spor hareketleri olmuştur. Bu arada sokak koşuları ve voleybol maçları da yapılmıştır.

Spor bölgesinde gece büyük bir tanışma çayı verilmiş, toplantı çok eğlenceli geçmiştir.

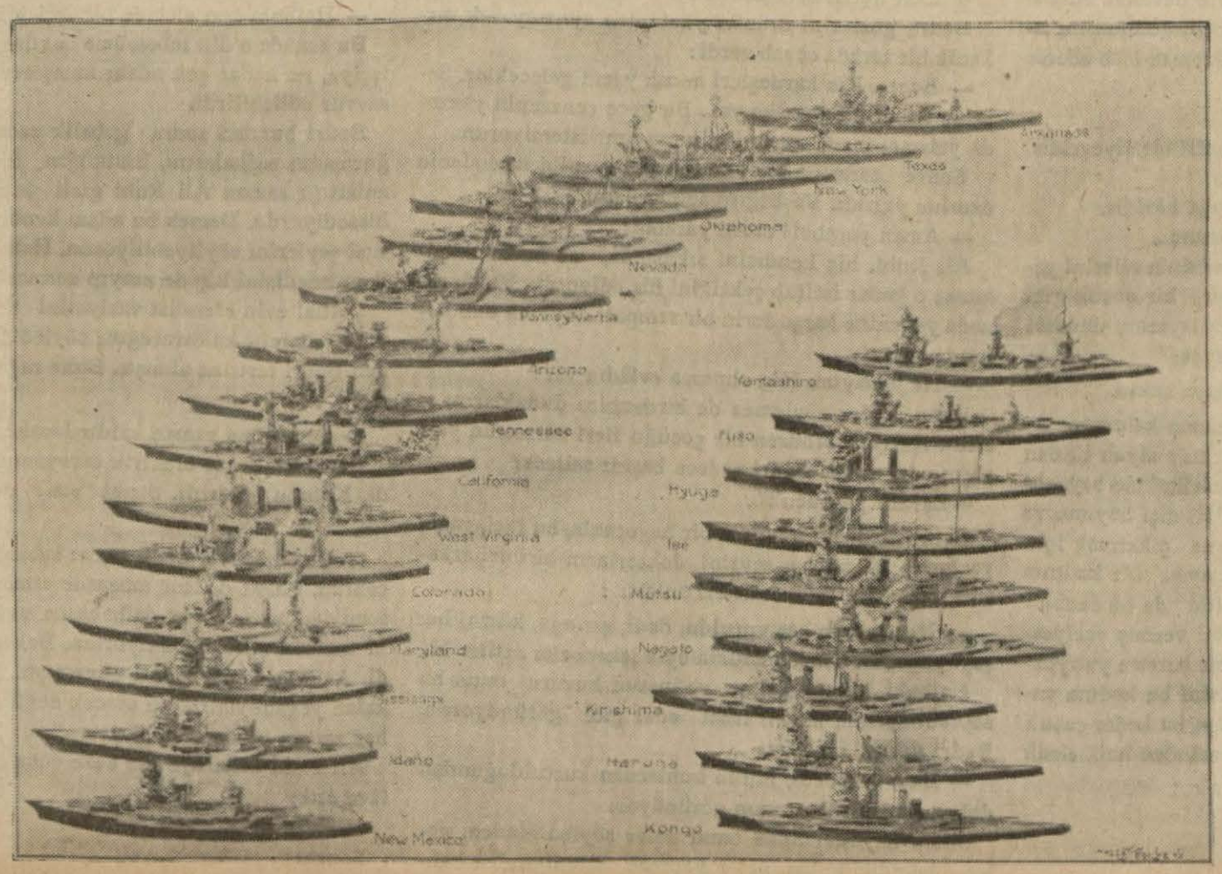

Japonya ve Amerika donanmalarını gösteren mukayeseli bir resim

TÜRKİYE BASINI

Açık şehirlere hücum

İzmirde çıkan Anadolu gazetesinde, Hamdi Nüzhet Çançar, İspanyada yirmi, Çinde beş aydanberi açık şehirlerin yanıp yıkılmasının devam ettiğini, büyük devletlerin ancak şimdi harekete geçebildiklrini anlatarak diyor ki :

Anlaşılıyor ki İspanyada olsun Çin-Japon muharebelerinde olsun bazı tarafların sinirleri iyiden iyiye gerilmiştir. Filhakika son devirlerde Teruel cephesinde cumhuriyetçilerin elde ettikleri bazı muvaffakiyetler Frankistlerin nihaî zafer ümidlerini tamamen kırıp sinirlerini bozduğu gibi Çinlilerin günden güne mukavemetlerinin artması da Çini pek kolay yutulur bir lokma zannetmiş olan Japonların tamamen sinirlenmelerine sebebiyet vermiştir.

Eğer devltler âcil tedbirler ve müşterek tazyiklerle bu halin bir an evvel önüne geçmiyecek olurlarsa pek yakın bir zamanda Çinde olsun, İspanyada olsun mamur ve medenî şehir kelimelerinin lâfzından başka bir şey kalmıyacaktır.

Açık ve müdafaasız şehirleri, silâhsız halkı harb felâketlerinden mümkün mertebe korumak fikri yeni bir şey değildir. 1889 da Rusya Çarı İkinci Nikolanın teşebbüsü ile Lâhey'de bir sulh konferansı toplandığı vakit buraya murahhas gönderen devletler sulh namına, sulhu korumak namına bir şey yapmağa muvaffak olamamışlar sadece icabında efkârı umumiyelerini oyalıyabilmek için bir adalet divanı tesis etmişler ve bir de açık şehirlerin bombardıman edilmemesi ve silâhsız ahalinin harb felâketlerinden vikayesi için müşterek bir taahhüdname imzalamakla iktifa etmişlerdir.

Bu taahhüdnameye şimdiye kadar maalesef hiç bir devlet riayet etmemiştir. Umumî harb esnasında açık şehirlere, müdafaasız halk kütlelerine karşı irtikâb edilen korkunç cinayetleri hepimiz tüylerimiz ürpererek hatırlıyoruz.

Umumî harbden evvel boğucu gazların mütekabilen kullanılmaması hakkında da beynelmilel bir mukavele vardı, buna rağmen bütün devletler umumî harbde boğucu gaları bol bol kullandıkları gibi elyevm de her tarafın kimyahanelerı bunların gittikçe tesirlerini şiddetlendirecek fennî vasıtalar keşfi ile uğraşmaktadırlar.

Milletler Cemiyeti kurulduğu gündenberi esaslı ve müsbet hiç bir iş göremedi. Fakat hiç olmazsa bütün devletlerin üzerinde manevî bir tazyik icra ederek harblerde cana kıymaktan, mamur şehirleri harebelere çevirmekten başka hiç bir faydaları olmayan bu hallerin önüne geçmeğe bir imkân ve zemin hazırlarsa mevcudiyetinin günahını olsun masum insanlığa unutturmuş olurdu.

SELÂM ANARŞİSİ

CUMHURİYET'te Abidin Daver, diyor ki :

Günün muhtelif saatlerinde selâmlaşırken şunları söyler veya işitiriz :

Merhaba, sabah şerifler hayırlar olsun, akşamınız hayırlar olsun, selâmünaleyküm, ve aleykümselâm, günay, günaydım, tünaydım, sağ ol, bonjur, bonsuvar, ilâh... ilâh...

Bunların Almanca ve İngilizcelerini de işitirsiniz Rumca, Ermenice ve Yahudicelerini bir tarafa bırakıyorum. Memleketin bazı yerlerinde belki arabcası da duyulur.

Her memlekette, selâmlaşma için herkes tarafından kullanıla gelen bir kaç tabir vardır. Onun haricinde ecnebî sözlerle selâmlaşan yoktur. Varsa bile bunlar, kendi millî kültürlerine pek bağlı olmayan, parmakla gösterilecek kadar mahdud züppelerdir. Hele büyük milletlerin efradı arasında, kendi ana dilinden başka dille selâmlaşacak adam tasavvur etmiyoruz.

Bizde ise, selâmlaşma, yer yer, sınıf sınır, nesil nesil değişiyor. Ecnebî mekteblerinde okuyan, ecnebî dili öğrenen çocuklarımız, okudukları ve bildikleri dilde selâmlaşıyorlar.

— Baybay !

Diye Amerikanvari selâmlaşan gençlere, tesadüf eder, bu züppenin züppesi selâma, her halde sinirlenirsiniz değil mi ?"

Yazı şöyle bitiyor :

— Türk Dili Kurumu, selâmlaşmamızı tanzim ve söylenecek sözleri tesbit etse, memleketin halkını selâm anarşisinden kurtarmış olur.

Dimağınızı kuvvetlendirmek için bol bol et yiyiniz

Bir Ankaralı senede 22 kilo 700 gram et yemektedir

Halbuki bir ingiliz senede 100 kilo et, 20,5 kilo balık yer

Herbert Spenser diyor ki: "Yalnız kaymağı alınmış sütle beslenen kimselerin fikirleri de kaymağı alınmış süt gibi yavan olur. Sığır eti yemekle maruf olan millet, dünyaya her zamanın en büyük edebiyatını vermiştir. Et rejimi, zekânın inkişafına hizmet eder.

Ete karşı olan antipati nereden başladı? Kırkından sonra etin zararlı olduğunu, bünyenizdeki hususiyet dolayısiyle doktorunuz söylemiyorsa, inanmayınız!„

Mevzuuma girişmeden evel bir türk vatandaşı ve bir türk doktoru sıfatiyle cumhuriyet hükümetinin hayatı ucuzlatmak yolunda almış olduğu katî ve cezrî tedbirleri şükranla ve minnetle anmayı ilk vazife ve borç bilirim. Bilhassa bu mücadeleye umumî ve zarurî olan et, ekmek, şeker, süt gibi yiyecek maddeleri üzerinden başlanması kıymet ve ehemiyetini bir kat daha artırmaktadır. Bu mücadelenin ilk eseri olarak İstanbul et fiatlarında kilo başına on yani yüzde 20 - 25 kuruş fiat tenzili vatandaşların umumî hayatında, sağlık durumunda çok müsbet ve çok hayırlı bir refah ve genlik yaratacaktır. Et fazlalığının sarfiyatı yurdun ekonomik hayatında bir inkişafı mucib olacağı gibi, maalesef, en az et yiyen milletler arasında bulunan yurddaşlar daha bol ve daha fazla et yemek imkânını elde etmiş olacaklardır.

Yemek bir şiir değildir!

İnsanların başlıca ve en mühim gıda maddelerinden biri olan etin kıymet ve ehemiyetine geçmeden evel yemek nedir? "Niçin yemek yeriz?„ suallerine cevab verelim..

Yemek, iyi bir aşçının şiir haline getirdiği, ağız tadımızı okşayan, kamçılayan ve bize zevk veren güzel sanatlar şubesi değildir.

"Egoist" olan biz insanlar tabiî ve fizyolojik olan bu ihtiyacı bu şekilde zevk almacak bir hale getirdik. Yemekte asıl olan gaye unutuldu, zevkimiz esas teşkil etti.

İnsanlar için yemek lokomotif için kömür gibidir. Lokomotif nasıl yürümek için kömüre muhtaç ise biz de yürümek, hararetimizi korumak, büyüyüp yıpranan azamızı değiştirmek için "kömür ve malzeme" ye muhtacız. Şu halde yemekler, vazifelerine göre:

1 — Hararet
2 — Hareket
3 — Tamir ve büyümeye yarıyanlar, olmak üzere üç sınıfa ayrılırlar.

Hararet ve hareketi yağlar, şekerler yapar. Büyümeye ve eskiyen yerimizi değiştirmeye albominli, brotienli, yani et sınıfından olan şeyler yapar. Şu halde renkleri ve şekilleri ile gözlerimizi üzerine çeken, kokuları ile burnumuza ve tadlarının dilimize verdiği zevkle ağzımızı ve midemizi sulandıran isimleri sayılamıyacak kadar binlerce yiyecek maddeleri cins itibariyle üçe ayırırız. 1) Yağlar, 2) Şekerler, 3) Albominli gıdalar.. Bundan başka yiyecekler kimyevî terkib itibariyle de uzvî ve gayri uzvî diye ikiye ayrılır: Yemeklerin bir dördüncü kısmı vardır ki onun işi bizim bildiğimiz ölçü ile ölçülmez. Daha ziyade kimyevî diyeceğim geliyor ki bunlara da "vitamin„ derler.

Muhakkak yemeğe mecbur olduğumuz bir madde: Et

Büyümeye ve eskiyen yerlerimizi değiştirmeye yarıyan protienli yiyeceklerin başında koyun, sığır, keçi, domuz, tavuk, balık ilh.. etler gelir. Protienli gıdalar yani et sınıfı terkib itibariyle gayet karışık gıdalardır. Bundan dolayıdır ki yerlerini hiç bir gıda tutamaz. Halbuki et sınıfı icabında ve yokluklarında karbon idratlı gıdaların (nişaste, şeker) ve yağların yerine geçebilir ve onların işini görebilir. Bundan dolayıdır ki ehemiyeti bir kat daha artar. Halbuki protoplazmanın yapılması için protienlere mutlak surette ihtiyaç vardır. Bunlar olmadıkça vücud büyümez. Eksik liklerini tamamlayamaz. Gediklerini tamir edemez. Neticede ölür. Fazla bir iş yapan ve nisbî bir istirahatta bulunan 61 kiloluk bir şahsın asgarî albomin ihtiyacı 78 gramdır. Yani vasatî kilo başına 1,7 gram albomin lâzımdır. Maamafih muhtelif milletlerin rejimleri tetkik edildiği zaman bu mikdarın az çok değiştiğini görürüz. Fazlaca nebatî gıda ile beslelen milletlerin tegaddisinde albomin mikdarı daha az bulunmuştur. Bir müdakkik habeşlilerde (50) gram, malez yalılarda (60) gram albomin sarfiyatı bulmuş ve bunları sikletlerine nisbet ettikte habeşliler için kilo başına (0,96), Malezyalılar için (1,15) gram albomin kaydetmiştir. Et tamir ve termime hizmet ettiğine göre en çok eskiyen, yıpranan, yorulan ve değişen höcrelerimiz beyin höcrelerimizdir. Binaenleyh: et dimağ ile çalışan insanlarda daha çok lâzımdır. Netekim bir ruhiyat kitabında bir ruhiyat âlimi "münhasıran kaymağı alınmış südle beslenen kimselerin fikirleri kaymağı alınmış süt gibi yavan olur. Sığır eti yemekle maruf olan millet dünyaya her zamanın en büyük edebiyatını vermiştir.„ diyor. Ve bununla Anglo - Sakson ırkını kastediyor.

Gene (Herbert Spenser) e göre et rejimi zekânın inkişafına hizmet edermiş. Hattâ mumaileyh daha ileri giderek mektebdeki çocuklarda et yiyen zengin çocuklarile, yalnız sebze yiyen fukara çocukları arasında cismanî ve zihnî fark mevcud olduğunu zikreder Her iki âlimin bu noktai nazarlarında belki biraz mübalâga olmakla beraber etin kıymet ve ehemiyetini göstermesi itibarile şayanı dikkattir.

Etin hayat ve zekâ üzerindeki ehemiyetine kısaca dokunduktan sonra et yemeli miyiz? Ve ne kadar et yiyoruz? sualine geçelim ? Fukara et bulamadığı için yiyemez. Entellektüel hakkında da ete karşı pek haksız ve ifrata varılmış bir korku ve antipati vardır. Et zehirdir, ariritoz kloroze sebebiyet verir. Tansiyonu arttırır. Kırkından sonra et zararlı gibi bir çok şeyler söylenmektedir. Çok mübalega edilmiş olan bu düşünceler hiç de yerinde değildir. Bir doktor tarafından sureti katiyede et yemekten menedilmeden veya etin mikdarı muayyen bir derecde tahdid edilmeden, herkes her yaşta pek âlâ ve mükemmelen et yiyebilir ve yemelidir. Hele bu bizim için varid bile değildir. Çünkü biz çok az et yiyen milletler arasındayız. Ve et rejimini daha çok mikdara çıkarmalıyız. B umünasebetle biz ne kadar et yiyoruz ve diğer milletler ne kadar et yiyor. Bunu rakam ve ihsaiyat üzerinde görelim :

Bizler ve başkaları ne kadar et yeriz ?

İstatistikleri tedkikde göreceğiz ki et sarfiyatı refah ve betahsis medeniyetin terakkisi ile mütenasib olarak tezayüd etmektedir. Fransada ihtilâlden evel köylü hemen hiç et yemezmiş halbuki 1852 de istihlâk senevî nüfus başına yirmi kilo olmuş. On sene evel nüfus başına 39 kilo imiş. 1936 senesinde ise Fransada nüfus başına 42 kilo et isabet etmektedir. Adlmanyada 54, Amerikada 63, Kanadada 64, Çekoslovakyada 34, İsviçrede 50, Yeni Zelândda 111, Avusturalyada 97, İngilterede her nüfus başına 100 kilo et düşüyor. 20,5 kilo da balık. Bizde tedkik edilirse İstanbulda et sarfiyatı seneden seneye artmaktadır. 935 senesinde 16 milyon 772.000 kilo et kesilmiş ki gene bu sene yapılan umumî tahrirde İstanbulun belediye hududu dahilindeki nüfusu 740.805 olduğuna nazaran 22,630 kilo düşüyor.

Halbuki İstanbulda 339, 340, 341 senelerinde yapılan istatistiklerde nüfus başına senevî (6-8) kilo et düşmekte yani yevmiye (16-23) gram et isabet etmekte idi. Görülüyor ki. on on bir sene içinde İstanbul refah yolunda haylı ilerlemiş ve et nisbeti nüfus başına üç misline çıkmıştır. Gene 338 senesinde İstanbul şehrine 17,241,757 kilo balık isabet eder ki bu da tahminen 24 kilo kadardır. 339 senesi zarfında İstanbul şehrine 8,180,431 kilodur ve senevî 12 kilo düşmektedir. Şüphe yok ki bu senelerde elde edemediğim balık ihsaiyatı da artmış bulunacaktır. İzmirde nüfus başına 22,300 kilo isabet etmekte, Erzurumda 22 kilo düşmektedir.

Ankarada ise 935 senesinde kesilen et mecmuu 3,731,343 kilodur ki aynı sene zarfında yapılan umumî tahrirde Ankaranın belediye hududları dahilindeki 123,699 olan nüfusuna nisbet edilirse 22,700 kilo et düşmektedir. Yurdda 396 şehirde yapılan ihsaiyatta yılda 16,610 kilo et düşmektedir, ki bu kadar az istihlâk eden memleket yoktur.

Maamafih bir yandan memlekette refah seviyesinin yükselmesi, diğer taraftan etten başlayarak bütün yiyecek maddeleri üzerindeki ucuzluk kararı bilvasıta ve bilâvasıta et sarfiyat nisbetini yükseltecek ve bir insan için lâzım olan vasatî nisbeti bulacaktır. Bu iyi temenni ile okuyucularımın et bayramını kutlarım.

Dr. Behçet Kamay

Ressamlar ve resim öğretmenlerine dair

Biribirinden ayrı olan bu iki iş bizde bir elde bulunuyor

Sanat meseleleri ve hareketleri arasında yürütülmesi lâzım gelen önemli bir nokta vardır: Ressamlık ve resim öğretmenliği...

Sanatkârları yetiştiren güzel sanatlar akademisi, resim öğretmenlerini yetiştiren bir resim öğretmen okulu biribirinden ayrı olarak tesis ettikten sonra yetiştirdikleri elemanları koruyacak bir vaziyet düşünülmesi lâzım bir netice idi. Son bir fıkra ilâvesiyle tadil edilmiş veya edilmek üzere olan memurin kanunu mucibince, resim, musiki, beden terbiyesi, iş ve dikiş öğretmenlerinin diğer ders öğretmeleri gibi 18 saat ders yapmağa icbar edilebilmeleri de sanatkârlık ve öğretmenlik işlerinin yeni bir çığıra konulması ihtiyacını daha ziyade belirtiyor. Ve bu yolda, göz önünde bulundurulması lâzım gelen noktaları açmak yaymak icab ettiriyor.

Resim öğretmenliği pedapojik bir iştir. Bu itibarla onun üzerinde çalışanların o sahada inkişaf etmeleri lüzumu açık bir keyfiyettir. Bununla beraber sanatkârı da kendi temayülleri ve kabiliyeti içinde heyecan varlığı ve kaynağında yaşatmak onun da yurduna olan borcunu ifaya azamî imkânı vermek de ayni derecede bir zarurettir. Lâkin bu iki zümre ve vazife bir eldedir. Sanatkâr resim öğretmenidir, resim öğretmeni ayni zamanda sanatkârdır. Ve o iki gaye arasında kalmış ruhî ve fikrî istiklâlini temin edememiştir.

Yetişme yolları da başka başkadır. Bir kısmı öğretmen okulu mezunudur ve yüksek sanat tahsili görmüştür. Bir kısmı da "Sanayi nefise mektebi" mezunudur. Diğer kısmı ne güzel sanat akademisi ne de öğretmen okulu mezunudur. İmtihan vererek resim öğretmeni olmuştur. Bir diğer kısmı ve pek azı da resim öğretmen okulu mezunudur. Resim ders programı da eski halinde, resim ve iş tekniği de her öğretmen elinde başka başkadır. Bunlardan bir kısmı ilk fırsatta öğretmenlikten ayrılmak sanata kıyıkiyle sarılmak, diğer kısmı derslerini çoğaltarak ücretinin artmasını düşünmekte ve resmi bir zevk, pek lüzumlu olmıyan meşgale saymaktadır.

Meselenin bu durumu karşısında bir ayırd eleme veya yoluna koyma işine gelince: öğretim işini sanat işinden ayırmak, bir iş ve resim dersi kursu açarak teknik birliğini kurmak, sanatkârlar da, ya az derslerle korunmak, yahud devlet hizmetinde sanat faaliyeti etrafında çalıştırılmak onlara kendi asıl meslek sahasında çalışmak imkânlarını hazırlamak, lâzım geldiği gibi resim öğretmenlerini diğer öğretmenler gibi yüksek ders saatleriylê meşgul ederken onların maaş hususatını gene diğer öğretmenler tarzında başlamak arttırmak birliğini de temin etmek icab eder.

Sanat işinin böylece ihmal edilişi, ve sanatkârlığı hürriyetini kazanamayıp muallimliğe - ki daha münasib bir melce olamazdı - sığınmış vaziyetine düşürmek de her halde yolunda bir inkişafa doğru gitmeği ifade edemez, ıslâh edilmemiş ihmal edilmiş vaziyetini muhafaza eder. O ancak sanatkârlık mefhumu içinde yaşamalıdır. Onları, bu tarzda korumamak bugüne kadar yüze gelmiş genç sanatkârları heder olmağa mahkûm bırakmak olduğu gibi. Yeni yetişecek kabiliyetlilerin ümid ve heyecanlarını bir çıkmaz karşısında bulundurmak sanatkârlığı bir zavallılık mefhumundan kurtarmamak, teessüs edecek, benliğimizin inkişafına engel olmaktır. Yurdumuzun iç illerine genç ve müsteid nesline sanat duygusunu vermemektedir. Genç Türkiye ve inkılâbçı neslinin tarihinde bir ihmaldir. Bugün, görülen o kadar büyük işler arasında sanatkârlık işinin de bir çareye bir şekle bağlanmaması onun varlığının inkişafını daha gerideki zamanlara bırakmak olacaktır ki, bu da elimdir.

Ressam: Abit Elder

Köy ve nahiye değişiklikleri

Muğla vilâyetinin merkez kazasına bağlı Bozüyük nahiyesinin adı Yatağan olarak değiştirilmiştir.

Malatya vilâyetinin Behisni kazası hududu içinde bulunan Kapudere mevkii bu kazadan alınarak Maraş vilâyetinin Elbistan kazasına bağlanmıştır.

Mardin vilâyetinin Cizre kazasına bağlı Hazak Derik kazasına bağlı Şamrah ve Erzurum vilâyetinin Pasinler kazasına bağlı Karayazı nahiyeleri kaldırılmıştır.

Bursa vilâyetinin Yenişehir kazasına bağlı Atiye ve Derbent köyleri bu kazadan alınarak İznik kazasına bağlanmıştır.

RADYO

Ankara:

Öğle neşriyatı: 12.30 Muhtelif plâk neşriyatı — 12.50 Plâk: Türk musikisi ve halk şarkıları — 13.15 - 13.30 Dahilî ve haricî haberler.

Akşam neşriyatı: 18.30 Plâk neşriyatı — 19.00 Türk musikisi ve halk şarkıları (Servet Adanan ve arkadaşları) — 19.30 Saat ayarı ve arabça neşriyat — 19.45 Türk musikisi ve halk şarkıları (Cemal Kâmil ve arkadaşları: Operatör Şevket Pek — 20.20 Plâkla dans musikisi — 21.00 Ajans haberleri —21.15 Stüdyo salon orkestrası: 1 - F. W. Rust: Heligoland, Ouverture, 2 - Walter Raak: Zwei Volkastanze 3 - Carl Robercht: Konteraste, Poapourri 4 - Bernard Derkesen: Kumperatilzchen — 21.55 - 22.00 Yarıki program ve İstiklâl marşı.

İstanbul:

Öğle neşriyatı: 12.30 Plâk türk musikisi — 12.50 Havadis — 13.05 Plâkla türk musikisi — 13.30 - 14 Muhtelif plâk neşriyatı.

Akşam neşriyatı: 18.30 Plâk dans musikisi — 19.00 Nebil oğlu İsmail Hakkı ve iki refakatiyle — 19.30 Konferans: Beyoğlu halkevi namına: Operatör Fahri Arel (Cerrahinin hudud ve imkânları) — 19.55 Borsa haberleri — 20.00 Klâsik türk musikisi: okuyan Nuri Halil, keman Reşad, kemençe Kemal Niyazi, tanbur Dürrü Turaney Tevfik, kanun Vecihe, ut Sedad, nisfiye Salâhaddin Candan — 20.30 Hava raporu — 20.33 Wmer Rıza tarafından arabça söylev — 20.45 Radife ve arkadaşları tarafından türk musikisi ve halk şarkıları (Saat ayarı) — 21.15 Tahsin ve arkadaşları tarafından tür k musikisi ve halk şarkıları — 21.50 1 - Rossini: Wilhelm Tell Ouverture. 2 - Tschaikowsky: valse des Fleurs. 3 - Massenet: Pensée d'Automne. 4 - Grieg: Norwegischer Brantzug. 5 - Armandola: La petite Rose — 22.45 Ajans haberleri — 23.00 Plâkla sololar, opera ve operet parçaları — 23.20 - 23.30 Son haberler ve ertesi günün programı.

Avrupa:

OPERA ve OPERETLER: 19.10 Hamburg, Münih — 19.30 Laypzig, Prağ — 20.15 Monte Ceneri — 21 Milâno, Brüksel — 21.30 Sottens, Paris - P.T.T. — 21.55 Strazburg.
ORKESTRA KONSERLERİ VE SENFONİ KKONSERLER: 14.30 Kopenhag — 20.15 Beromünster.
ODA MUSİKİSİ: 15.25 Hamburg — 21.15 Paris.
SOLO KONSERLRİ: 17.30 Prağ — 18.10 Königsberg — 18.20 Breslav — 19.10 Breslav, Laypzig — 20 Droitwich — 22.15 London - Regional — 22.30 Breslav — 23 Keza.
NEFESLİ SAZLAR (Marş v. s.): 6.30 Berlin, Frankfurt — 17.10 Münih — 18 Laypzig — 19.15 Budapeşte — 21 Berlin — 22.33 Kwnigsberg.
ORG KONSERLERİ ve KOROLAR: 20 Breslav — 21 Suttgart — 21.50 London - Regional — 22.15 Stokholm.
HAFİF MÜZİK: 8.30 Kolonya — 10.30 Frankfurt, Hamburg — 12 Breslav, Hamburg — 12 Breslav, Hamburg, Kolonya, Laypzig — 16 Laypzig, Königsberg — 16.20 Berlin — 19.10 Berlin, 19.15 Stuttgart — 20 Berlin — 20.10 Hamburg — 21 Tuluz — 22.20 Kopenhag.
HALK MUSİKİSİ: 1.30 Stuttgart — 20 Monte Ceneri — 23.20 Budapeşte (Sigan müziği.)
DANS MÜZİĞİ: 19.10 Kwnigsberg — 23 Lloransa, Katoviç, Krakovi, Poznan, Roma — 23.25 London - Regional — 24 Droitwich.

Ünye gümrük baş memurluğu

Samsun gümrük müdürlüğüne bağlı Ünye gümrük başmemurluğu kaldırılmış yerine ikinci sınıf bir idare meurluğu kurulmuştur.

Mezarlıklar talimatnamesi

Belediye, mezarlıklara girip çıkacaklar, mezarlıkları ziyaret saatleri hakkında bir talimatname hazırlamıştır. Talimatnamenin en mühim hükmü bundan böyle dilençilerin mezarlıklara girmelerini meneden hükümdür.

Hortlama korkusu

—4—

— Çünkü belki ciddî bir şey olabilir. Doğumdan altı gün sonra ateşin devam etmesi normal bir şey değildir.

Ali Ruhi:

— Kendisine söylemeli! diye ayağa kalktı. Fakat doktor onu eteğinden çekti:

— Şimdi gidip hastaya benim bakmamı söyliyeceksin değil mi; hadi canım sen de! işin mi yok?

Bir doktor çağırmak hususunda sizin mütaleanızı dinledi mi? Hattâ öyle zan ederim ki, çocuğu bu almak için bir doktor getirtmemiştir. Böyle devamlı bir hararet olduğu takdirde ebe bile doktor çağırılmasını ister. Halbuki böyle vaziyetlerde ne yapmak icab ederse derhal ona baş vurmak lâzımdır.

Ali Ruhi söze karıştı:

— Bana kalırsa bu gibi hallerde hafif bir fiyevridir.

Daver ilâve etti:

— Alâ bir hummayi nifasî yapmağa kâfidir.

Ah zavallı dostum! ah zavallı dostum...

Ali Ruhi, kapıdan girer girmez Bedrinin ellerini yakalamış sıkı sıkı tutuyordu. Tüccar, bir çocuk gibi hıçkıra hıçkıra ağlıyor, ve başını sallayarak, ümidsiz bir halde felâketi anlatıyordu. Nihayet:

— Gel! diyebildi, ve yeğenini odaya soktu.

Ali Ruhi sersemlemiş, eşikte donmuş kalmıştı.

Esma yatağında uyuyordu. Üzerinde siyah tülden bir elbise vardı. Sanki bu elbiseyi, harikulâde beyazlığını, mavi damarcıklarla örtülmüş fil dişi boyunu ve ince fil dişi tenini daha çok meydana çıkarmak için giymişti. Ölü kadının yüzünde yaşayan bir kadının sert kuruluğu vardı. Sanki yaşıyordu da birdenbire hatları dönüvermişti. Şimdi kendisini vermiş vaziyette rahat, bütün endişelerden azade bir surette yatıyordu. Ali Ruhi, ilk defa olarak kendisini bu kadına yakın his etti. Onu hayrete düşüren şey bu kadar çabuk ölümü değil, belki, dudaklarının üzerinden halâ eksik olmıyan ince bir yarı tebessümdü.

Bedri:

— Çok istirab çekti! diye inledi.

— Saat kaçta?

Şimdi akşamın dokuzu idi.

— Saat üçten beri yalnız mı idin?

Bedri, gözlerini ölünün yüzünden ayırmıyarak mekanik bir tarzda cevab verdi:

— Evet... Kız kardeşleri ancak yarın gelecekler. Seninle haber gönderdim ya... Bu gece cenazenin yanında yabancı bir kimsenin bulunmasını istemiyorum.

Sonra kafasına bir yumruk yimiş gibi iskemlenin üzerine yığıldı. Ve bağırmağa başladı:

— Aman yarabbi! aman yarabbi!...

Ali Ruhi, hiç kendisini sıkmadan, ne kadar mümkünse o kadar istirab çektiğini his ediyordu. Ve bu esnada yeğenine karşı derin bir sempati duyarak onu kolundan çekti:

— Ne yapayım. Hiç olmazsa evlâdın var!

Bunu söyler söylemez de birdenbire dudaklarını ısırdı. Karısını öldüren bir çocuğu ileri sürmenin yeri varmıydı? fakat Bedri sadece başını salladı:

—Zavallı yavrucuk!..

Sonra birdenbire büyük bir heyecanla, bu faciaengiz vaziyeti, hastalığın seyrini, doktorların biribiri arkasına yaptıkları müdahaleleri anlattı :

— Her çareye baş vuruldu, dedi, şırınga, kürtaj her şeyi yaptılar. Zavallı kadına öyle işkenceler ettiler ki..

Halbuki, ölünün sakin ve mesud huzuru onun bu söylediklerinin aksini isbat eder gibi görünüyordu. Bedri derhal farketti:

— Bak, bak dedi, bütün bunlardan kurtulduğundan dolayı ne kadar memnun görünüyor.

Sonra hayatlarından onun neler söylediğinden, neler düşündüğünden, neler yapmak istediğinden bahğını, ne dersler evrdiğini anlatarak daha ziyade hüzüne düşüyordu.

— Halbuki ben alelâde bir işçi idim... Diyordu.

Bu esnada o ölü tebessüme bakılsa idi, onun bu eski işçiye, ne kadar çok adabı muaşeret dersi verdiği tasavvur edilebilirdi.

Bedri bundan sonra gebelik zamanını anlattı, doğurmanın safhalarını, hastalığın fecaatini anlattı. O anlattığı zaman Ali Ruhi gizli bir intikam aldığını hissediyordu. Demek bu adam kendisine bu kadar hususî şeylerini söyliyebiliyordu. Halbuki kadın hayatta iken kendisini hiç de arayıp sormazlardı.

Derhal evin efendisi vaziyetini takındı. Ve cenazeyi kendisinin kaldıracağını söyledi. Fakat daha evelden Bedri tertibat almıştı. Buna rağmen Ali Ruhi sordu:

— Cenaze ne zaman kaldırılacak?

Bedri sanki bir elektrik cereyanına kapılmış gibi idi. Kolunu kaldırdı. Sanki "sus!" demek istiyor gibi idi.

— Yarın sabah, dedi, yarın sabah!... Biraz bekletecektim. Fakat doktor müsaade etmedi. Çünkü septisemi'den gitti. Sonra da baksana sıcak var. Sonra belki taaffün eder. İstemiyorum. Baksana, hiç değişmedi. Asla bu kadar güzel olmamıştı.... İşte ondan bana kalan yegâne hatıra bu olacak değil mi?... Onu daima, her zaman böyle görmek isterdim.

Ali Ruhi cenazeye bir defa daha baktıktan sonra ilâve etti:

— Evet hakkın var.

Sonra:

ayakta duramazsın!

Bedri düşündü. Bunun için ne kadar kuvvet sarfetmek lâzımgeldiğini hesab ediyordu. Yalnız iyi bir tarafı vardı. İnad etmiyordu:

— Peki, dedi. Bari bir tecrübe edeyim.

Ve sonra, ihtiyar gibi ayaklarını sürüyerek dışarı çıktı.

Ali Ruhi yalnız kalınca başını salladı:

— Aman ne felâket! diye düşündü.

Hakikaten felâketi his ediyordu. Ve hayatta iken Esmanın kendisine karşı takındığı azamet tavırlarından, soğukluktan aklına zerre kadar bir şey gelmiyordu. Bu güzel ölü, hayattaki kadından o kadar farklı idi ki, Ali Ruhi, biraz evel, kapıdan girerken kendisini eşiğe mıhlayan hissin bu kadını âdeta tanıyamamak hissinin altında kaldı. Uzun uzun ona baktı. Ölülere nasıl merakla bakılırsa öyle baktı: Zan edilirdi ki yalnız ölünün hatlarını hatırasına nakşetmek istiyordu, halbuki o, bu hatlardaki manayı hayatta iken yapılmıyacak şekilde, tehlikesizce anlamak istiyordu. Ölünün kendisine âdeta şu suali soracağını zan ediyordu :

— Niçin bana böyle bakıyorsun?

Odada ağır bir çiçek havası vardı. Ali Ruhi bu havayı uzun uzun teneffüs etti. Odanın kasveti kendisini sıkıyordu. Sonra tekrar cenazeye bakmağa daldı. Bu bakış sanki bir başka bakıştı. Gözleri sanki başka gözlerdi: Esma'nın yanında yalnız kalmak, onu genç kadına daha ziyade yaklaştırıyordu. Şimdi kardeşçe bir sevgi ile bir şefaktle bakıyordu. Gözleri âdeta ıslanmış gibi idi. İçinde birdenbire korkunç bir fikir uyanıyordu:

— Eğer ölmemiş olsaydı?

Bu esnada odanın içine sanki eli silâhlı bir düşman girmiş gibi irkildi. Birdenbire o boğulduğunu zan ettiği korku, öldükten sonra tekrar dirilmek korkusunun tekrar belirdiğini his ediyordu.

Daha iyi mücadele etmek için ayağa kalktı. Bu suretle Esma'yı daha iyi görebiliyordu. İki mumun hafif

Bayram konuşmaları

Çağımızızın parolası teşkilâtlanmak

Teşkilâtlanmak, bütün ferdî ve cemî tehlikeler karşısında günün parolası ancak budur; Teşkilâtlanmak.

— Başınız mı ağrıyor? hayatınız teşkilâtlanmış değildir.

— İşleriniz bozuk mu gidiyor? onları teşkilâtlandıramamış olduğunuzdan emin olunuz.

— Filân müessese müsteit olduğu kadar verimli değildir: Teşkilâtlanamadığından.

— Şu memleket geri midir? Kusuru teşkilâtsızlıkta bulabilirsiniz.

Meselenin halli de ileriliğin bu kaidesine inanmaktır! teşkilâtlanmak.

Usul ve usuzsuzluk, disiplin ve disiplinsizlik, kısa görüş ve uzağı görüş, bilgi ve bilgisizlik, ilâahir hatâlarımızın ve isabetli kararlarımızın, muvaffakiyetsizliklerimizin ve muvaffakiyetlerimizin, sıkıntılarımızın ve refahımızın, sıhhatimizin ve sıhhatsizliğimizin sebebleri bunlar değil midir?

Zihinlerimizde, bir sabit fikir gibi yer etmesi lâzım gelen *TEŞKİLATLANMA* meselesi üzerinde ne kadar ısrar edilse yeridir.

Bir kaç ay evel Avusturalya, İngiltere hava rekorunu kırmış olan kadın tayyareci Jean Batten'den sormuşlardı: "Muvaffakiyetinizin sırrı nedir?"

— Taliim ve teşkilâtçılığım.

Talih iyi tesadüflerin kendi kendilerine bir araya gelmesi ise teşkilâtcılıkta iyi şartları bile bile, istiye istiye bir araya getirmektir.

Bu modern kadına hak vermeliyiz: tayyare hava değişikliklerinin bir oyuncağıdır; fakat her parçası vazifesini mükemmel gördüğü, rotası doğru tanzim edildiği gidilecek yol hakkında meteorolojinin dedikleri dikkate alındığı, ineceği meydan hazırlanıp benzin ve yağı tedarik edildiği takdirde tayyare son merhalede salimen yere inecektir. Taliin rolü tayyarecinin hastalanmamasından ve havanın boralı ve fırtınalı olmamasından ibarettir.

Teşkilâtlanmağı nasıl tarif edebiliriz:

— Her hangi bir işi teşkilâtlandırmak o işin istikbalini doğruya yakın tayin ve hedefine varabilmesi için faaliyet programını tertib etmektir. Fakat teşkilâtlanmak mefhumunda teşebbüsün sahibi ona bunları hazırlayarak girişmiş ise geri kalan vazifesi idarî cihetleri teminden ibarettir. İdarecilik, bahse mevzu teşebbüsde rol sahibi olanları faaliyete getirmek, hepsinin gayretini bir hedefe tevcih edip ahenkleştirmek, nihayet, mürakabeye azamî ehemmiyeti atfetmektir.

Sıhhatimiz, aile büdcemiz, belediyeciliğimiz, millî müdafaamız, maliyemiz, devletciliğimiz, ilâahir, hepsi ve hepsi birer teşkilât mevzuu değil midir?

Üç senelik plân, beş senelik plân, yol politikası, endüstrileşme, hayat pahallılığı ile mücadele... Ve benzerleri, işte size teşkilâtcılıkla başarılabilecek büyük meselelerden birkaç örnek.

Fakat bütün bunlar konkre meseleleridir; mahiyet ve hududları aşağı yukarı bilinmektedir. Bir şehrin imarı için üç senelik bir plân yapılmışsa bu plânın ana hatlarını tasavvur edebiliriz: Su, yol, mesken, kanalizasyon ve saire... Endüstrileşme, çok daha geniş, fakat yine başlıca çizgileri düşünülebilecek bir ana işdir; ham maddeleri memleketimizde bulunan veya şimdilik yarım mamûl olarak yabancı memleketlerden getirilen ,ancak hayatî ihtiyaçlarımızdan sayılan bazı şeyleri kendi fabrikalarımızda istihsal etmek..

Ancak bazı abstre mefhumlara teallûk eden teşkilâtlanma da vardır; içtimaî tesanüt mevzuları gibi... Halkın temiz hislerine müracaat edeceksiniz, bu hislerin inkişafına çalışacaksınız, ona yardımlaşma şuûrunu vereceksiniz ve teşebbüsünüzün istikbalini bütün bunlara isnad ederek uğraşıp meydana el ile tutulur ve göz ile görünür bir netice çıkaracaksınız.

Bir misal: Kızılayın Etimesut'daki depolarını geziniz, yahut Mamaktaki Maske Fabrikasını ziyaret ediniz. Bir zelzele, büyük bir yangın bir su felâketi yahut harb vukuunda sizin (benim) hepimizin muhtaç olacağımız eczaları, sargıları, çadırları ve her şeyi... Düşman tayyarelerinin havalardan yağdıracağı zehirli gazlere karşı vatandaşların korunmasına imkân verecek maskeleri büyük stoklar halinde toplamakta olan Kızılayın varlığı ancak yurddaşların iyilik severliğine ve cemiyetin teşkilâtlanmadaki kudretine dayanmaktadır.

Teşkilâtlanmak, ve yine teşkilâtlanmak.... Tekrar edelim ki bütün ferdî ve cemî tehlikeler ve ihtiyaçlar karşısında zamanımızın parolası budur: Teşkilâtlanmak.

Nasuhi BAYDAR

Tıbbî konuşma:

Çirkinliği giderme çareleri

Yazan: Dr. Muzaffer SEZER
Velâdiye, nisaiye ve kosmetik mütehassısı

Şimdiye kadar neşrettiğim müteaddid makalelerle kosmetik yani güzellik enstitülerinin ne olduğunu, tarih ve gayesini muhtasaran izaha çalıştım Viyanada doğum ve kadın hastalıkları üzerindeki yeni tedavi usullerini öğrenmek için bulunduğum sırada dünyanın her köşesinden gelmiş bir çok doktorların bu şube üzerindeki yenilikleri tetkik ve hususî dersler alarak malûmatlarını tevsi için bir çok para sarfederek uğraştıkları nazarı dikkatimi celbetmiş ve ben de gayri ihtiyarî ve büyük bir alâka ile tababetin bu mühim şubesinin kendi öz memleketimizde de tamim ve tatbik edilmesini düşünmüştüm. Bu husus için en meşhur profesörlerin idare ettikleri müesseseleri birer birer dolaşarak kosmetiğin nasıl bir ilim olduğunu ve bunda muvaffak olaiblmek için hangi yollardan yürümenin icab ettiğini öğrenmeğe uğraştım. Edindiğim malûmata göre kosmetik iki türlüdür: 1 — Cerrahî kosmetik, 2 — Muhafazakar kosmetik.

Cerrahî kosmetik müesseseleri kendilerine müracaat eden hastalarını ameliyat yaparak iyi yapmağa uğraşırlar. Bu müesseselere müracaat edenlerin şikâyetleri de gayri muntazam ve yüzlerinin şekliyle mütenasib olmıyan burun ve ya kulaklarının küçültülerek mütenasib bir şekle sokulması, doğum veya her hangi bir sebeb dolayısiyle şekli tabiisini kaybetmiş göğüslerin normal bir şekle konulması, gözlerin altındaki şişkinlikler ve alın ve göz kenarlarındaki buruşuklukların izalesi, ayaklardaki siyah kan damarlarının fazla şişerek bacakların tenasübünü ihlal etmesine mani olmak ve ilâh dır. Görülüyor ki bu şube hakikaten çok mühim ve neticesi itibariyle dünya tababetinin yüzünü ağartacak derecede ilerlemiştir. Bahusus Amerikada bir çok eşhas gene sebebleri muhtelif vekayi karşısında bu müesseselere müracaat ile kendilerini en yakın tanıdıkları tarafından dahi tanılamıyacak derecde başka bir şekle soktuklarını her gün Avrupa gazete ve mecmualarında resimleriyle beraber görerek hayretler içinde kalmıyor muyuz?

İkinci kısım kosmetik müesseseleri daha ziyade bu kadar mühim ameliyata cesaret edemiyen şahıslar ile tedavileri hakikaten başka usulleri icab ettirecek kimselere tatbik edilen usuldür. Bu kısım tamamiyle bıçak kullanmadan ve yalnız ilâç ve elektrik âletleriyle yüz ve bacaklardaki kıl, benler ve vakitsiz sık, sık zuhur eden ergenliklerin ve yüzdeki başlangıç halinde bulunan buruşuklukların izalesi ve kuru veya fazla yumuşak cilde malik olanlara bünyesine göre pomatlar vererek onları tabiî şekle sokmağı istihdaf eder. Hiç bir kadın yoktur ki bulunduğu ve yaşadığı bir muhit içerisinde her zaman cazib ve hatâsız bir yüz ve vücudla bulunmak arzusunu his etmiş olmasın. İşte onların bu muvaffakiyetlerine engel olacak hatâları, bu müesseseleri muvaffakiyetle tedavi edilir. Cildin sıhhati ve güzelliğinin devamı için en iyi yol herhangi bir şahıs tarafından verilen telkine itimad etmiyerek ilmin çizdiği ve gösterdiği yol üzerinde yürümektir. Güzelliği arttırmak ve ya buna vasıl olabilmek için Avrupa şehirlerinde o kadar çok müessese vardır ki hakikaten oraya giden bir kadın hangi yoldan yürüyeceğini şaşırır. Bugün amatör bir kadın için bütün istediklerini endişesiz yaptıracağı bir müesseseyi bulması dahi oldukça müşkildir. Çünkü yalnız cild ve vücuddaki gayri tabiiliği ve çirkinliği muvakkaten tedavi değil bunu elde ettikten sonra bu iyi neticeyi uzun seneler devam ettirmek lâzımdır. Bunun için bazı güzellik salonlarında verilen krem ve yüze tatbik edilen sıcak su buharı ve saire bu işi teminden çok uzaktır. En iyisi cilddeki buruşuk başlangıçları, solgunluk, deveran bozuklukları neticesi husule gelen muhtelif büyüklükteki kan çizgilerinin zuhuru vekayiinde cilde diyatermi maskesi tatbik edilir. Bu zan edildiği gibi ağrılı ve tehlikeli bir usul tedavi olmayıp bilâkis hoş bir sıcaklıkla cilde hayatiyet verir ve deveranı temin ederek oradaki ihtiyarlamış hücreleri faaliyete sevk ile cildin tabiî güzellik ve taravetini temin eder.

Boluda kıyafet balosu

Bolu, (Hususî) — Halkevi salonlarında çocuk esirgeme kurumu menfaatine bir kıyafet balosu verildi. Balo, çok zengin ve çok neşeli bir hava içinde sabaha kadar devam etmiştir. Baloya memleketin en tanınmış aileleri çok eski ve millî kıyaftlerle gelmişlerdi.

Sovyet âlimleri

(Başı 1. inci sayfada)

le bir görüşmede bulunduk. Daha evvelden radyo vasıtasiyle Krenkel ile mutabık kalındığı veçhile, saat 22 de Papanin kampına doğru projektörlerle işaret vermeğe başladık. Papanin kampı buna magnezium ışıkları ile ceavb verdi. Bu ışıkları, geminin şimali garbî istikametinden çok sarih surette gördük. Bu işaretleri, bilahare radyo ile teyid de ettik. Buzların vaziyeti, tayyarelerin istimaline müsaade etmemektedir. Bütün gün Taymir, birkaç senelik kalın buzlar içinde ilerlemiştir. Bu akşam soğuk bir rüzgâr esmiş ve buzları sıkıştırmıştır. Şimdi, buzların yeniden bir mikdar gevşemesine intizaren olduğumuz yerde duruyoruz. Halen 71 derece 30 arzı şimalî ve 18 derece 14 tulü garbideyiz. Hararet sıfırın altında 22 dir. Üzerinde bulunduğumuz denizin derinliği 200 metredir.

Erzincan kurtuluşunun yıldönümü

Erzincan, 14 (A.A.) — Erzincanın kurtuluş yıldönümü dün büyük tezahüratla kutlanmıştır. Her taraf karla örtülü, hava güneşli idi. Mazinin bu şanlı tarihî günü, geniş bir programla canlandırıldı. Erzincanlılar yirmi yıl evel yeniden kazanılan öz toprakların cumhuriyetin nurundan aldığı feyizle günden güne kıymetlendirildiğini görmekle bahtiyarlık duymaktadır.

Küçük Dış Haberler

× **Berlin** — Yeniden, mevkuf bulunan protestan papası Martin Niemöllerin Dahlem kilisesinde, kendisinin kurtulması için büyük bir halk kütlesi tarafından dualar edilmiştir.

× **Friburg** — Edebiyat tarihine ait mesaisiyle alman hududları haricinde de tanınmış olan profesör Soheemann burada ölmüştür. 85 yaşında idi.

× **Paris** — Paris - Londra tenis maçında Paris 8 e karşı 13 ile galib gelmiştir.

× **Paris** — Kaydı 7 şubat pazartesi günü başlıyan bir milyarlık kredi nasyonal istikrazı 11 şubat cuma günü tamamlanmıştır.

× **Berlin** — Halk mahkemesi tarafından casusluk cürmünden dolayı ölüme mahkûm edilen alman Karl Dischoff idam edilmiştir.

× **Paris** — Borsada geçen hafta zarfında mahsus derecede bir salâh hasıl olmuş ve bir çok eshamın kıymetleri kayda değer bir surette yükselmiştir.

1 Bayram için

İklimlerimiz

Meteoroloji Umum Müdürlüğünden, Türkiyenin dört bir köşesinde gök yüzünün ve yer yüzünün nasıl oldoğunu anlatan haberlerini, bir gün dikkatle okuyunuz: Türkiye'nin, başlı başına bir âlem ve bir dünya olduğunu anlıyacaksınız. Bir tarafta sıfırın altında yirmi beş derece, yani kutub soğuğu; diğer tarafta sıfırın üstünde yirmi, yani ılık bir bahar havası... Bir tarafta kar bir metreyi bulmuştur, bir tarafta hava açık ve bulutsuzdur.

Türkiye iç turizm bakımından tam bir cüzütam teşkil ediyor. Dünyanın iklimleri yurdumuzda toplanmıştır. Ankaradan trene binerek cenuba doğru uzanmız. On iki saatlik bir seyahat, size yeni bir mevsim getirecektir. Yabancılar, bilhassa memleketimizde bir turist sıfatiyle gelmiş olan yabancılar, Türkiye halkının nasıl olup da bütün mevsimleri, bu mevsimler için ideal vasıflar taşıyan yerlerde geçirmediğine hayret etmektedirler.

Bursa kaplıcalarında su kürüne gidenlerin sayısı, son bir senede otuz bine çıkmıştır. Bursa, tam bir turizm şehri olduktan sonra bu mikdar, belki ilk plânda yüzbini bulacaktır. Burgaz'a bir yaz mevsiminde giden turistlerin sayısının yarım milyondan fazla ve bunun üçyüz, bin kadarının bulgar olduğunu düşünürseniz bu rakamın hiç de hayal olmadığını anlarsınız.

Bugün deniz yüzü görmemiş olan milyonlarımız olduğunu unutmıyarak, türk vatandaşına, bütün yurdunu tanıtmanın bir inkılâb vazifesi olduğunu asla hatırımızdan çıkarmamalıyız. Bu bahis üzerinde de devlet, belediye ve şirket karşımıza çıkıyor: Devlet demiryollarında seyahat ucuzdur, bu iş devlet elinde olduğu için... Belediyelerin idare ettiği şehir içi servislerinde otobüs ve tramvay fiatları bir mikdar pahalıdır, belediyeciliğimizle devletçiliğimiz muvazi gitmediği için... Şirketlerin elindeki nakil vasıtalarında fiatlar pahalıdır, hususî sermayeye henüz istediğiniz zihniyeti vermediğiniz için...

Senenin herhangi bir gününde, Türkiye'nin bir tarafında yaz, bir tarafında kış, bir tarafında bahar vardır. Vatandaşa iklimlerimizden gönlünün ve sihatinin dilediği kadar faydalanması na imkân vermeliyiz.

***

Model milyoner

Oscar Wilde'in bu güzel hikâyesinin son kısmı 7 inci sayfadaki hikâye sütunumuzdadır.

ESİRLER GEMİSİ
Warner Baxter

O, bunların gölge olduğunu pek alâ biliyordu. Fakat ölünün hareketsizliği her şeye rağmen tesbit edip mantıkı haklı çıkarmak için, ona daha dikkatli baktı. Eğilirken, yatağa hafifçe yaslandı. Ölünün beyaz elleri dışarıda, hemen kendi ellerinin yanında idi. Elleri onun ellerine değdirdi. Az kalsın, yanmış gibi hayıkıracaktı. Ölünün elleri, dirinin elleri gibi ılık ve yumuşaktı. Deli gibi olmuştu. Tekrar bu elleri tuttu. Kol, kendi hareketine hiç bir mukavemet göstermeden itaat etmişti. Bıraktı. Kol ve el bayılmış bir adamın eli ve kolu gibi düştü.

Sonra yüksek sesle söylendi:

"— Acaba?

Yavaş yavaş paniğe düştüğünü his ediyordu.

"— Ya ölmediyse... Yarın.. Yarın da cenaze merasimi yapılacak. Fakat ya ölmediyse?... Çünkü belki ölmemiş olabilir... Ölmemiştir. Bir saniye içinde eski hezeyanlarını düşündü. Fakat bununla alay etmek için düşünüyordu. Gözlerinin önünde cereyan eden bu korkunç hâdisenin yanında böyle bir hezeyanın ne ehemmiyeti olabilirdi?

— Sen burada mısın?...

Bedri yarı açık kapıdan içeri girmişti. Ali Ruhi onun girdiğini âdeta farketmemişti bile. Bedri karısının yanında dim dik ayakta duruyordu.

— Hiç değişmedi! dedi.

Ali Ruhi derhal cevab verdi:

— Evet, dedi. Bu çok garib! sonra demin merak ettim de baktım: Kolu gayet yumuşak!

Bedri:

— Evet, dedi, doktor da onun farkına vardı. Söylendiğine göre septisemi'de ekseriya böyle olurmuş.

Bir müddet tereddüd etti. Sonra gayet yavaş sesle, utanarak sordu:

— Hiç bir koku duymuyor musun?

Ali Ruhi başını salladı.

— Odaya girerken bana da öyle gibi gelmişti. Bir de bunu daha beş altı saat saklayacağım.

— Niçin hiç olmazsa akşama kadar bekletmiyorsun?

— Sana evelce de söylemiştim. Doktor ısrar etti: eğer bekletirsem, çok fecî şeyler karşısında kalırız. Ve en fenası da bu değil mi ?

Ali Ruhi kendinden keçerek mırıldandı:

— Fakat, dedi, ya eğer ölmemişse!...

Bedri omuzlarını silkerek ümidsiz bir şekilde cevab verdi:

— Deli misin?

O zamandanberi, eski fikri sabitinden kurtulamıyarak, onu ikna etmeğe çalıştı. Şimdiye kadar kaç kişinin böyle ölü gömüldüğünü anlatarak bir çok korkunç misaller zikretti. Doktor Daverin, gizli hayat hakkında ileri sürdüğü delilleri anlattı. Ve nihayet, bu ölü vücudunun ne kadar yumuşak olduğunu, ve yüzündeki hatların bile kaybolmadığını izah etti, Adeta yalvarıyordu:

— Yarın akşama kadar beklet! sonra içine bir şüphe girip de azab duyacağına bu daha iyidir. İnan bana, bu şüphe kadar fecî bir şey yoktur. Fakat ya ölmemişse, ya onu diri diri tabuta koyarsan!

Tiril tiril titriyordu. Bedri bir iskemlenin üzerine yığılmıştı. Başını iki elleri arasına almış tekrar ediyordu:

— Sen delisin!....

Sonra ilâve etti:

— Bu gece hiç bir şey yimedin. Mutfağa kadar git de bir çay iç bari. Çay mangalın kenarında...

Ölünün kız kardeşleri sabahleyin saat yedi treniyle geldiler. Ve onların hıçkırıklar ve haykırışlarla odaya girişleri yeni bir istirabın başlangıcı oldu.

Mütemadiyen sual soruyarlardı. Ve bu sualler tabut kelimesine kadar Bedriyi işgal etmişti.

Nihayet ölü yıkayıcı kadınlar odaya girdiler. İki kız kardeş Bedriyi odanın öbür köşesine götürdüler. Sonra küçük mendillerini burunlarına gözlerine dıkayarak tekrar ağlamağa başladılar.

Ali Ruhi tekrar Bedriye yaklaşmıştı:

— Sana çok rica ederim, dedi. Daha henüz vakit varken onları geri gönder. Hiç olmazsa ikindiye kadar beklet! Hadi söyle bakalım.

— Hadi be sen de! budala mısın?...

Bedri o kadar şiddetli bağırmıştı ki, iki kız kardeş, ne olduğunu anlamak için birdenbire hıçkırıklarını kestiler. Fakat iki adam da bu esnada tamamiyle susmuşlardı. Cesed tabuta girmişti. Herkes o kadar ağlıyordu ki, Ali Ruhi bu kadar göz yaşının ancak bir ölünün arkasından dökülebileceğine kanaat getirmişti.

Havanın o dünkü sıcaklığı geçmişti. Her taraf bulutlarla kapanmıştı. Birdenbire her yer sim siyah kesildi. Müthiş bir yağmur bardaktan boşanırcasına yağıyor, gök gürlüyor, şimşekler siyah bulutları yırtıyordu. Taze bir toprak kokusu tıpkı bir öd ağacı gibi kokuyordu. Bu vaziyet içinde cenazeyi kaldırmanın imkânı yoktu. Yağmuru beklemek lâzımdı. Fakat sağnağın ardı arkası kesilmemişti. Bu yağmurda zaten ne cenaze otomobili ne de imam söküp gelemezdi. Aklı olanın dışarı çıkamıyacağı bir hava vardı. Belki mezar kazıcılar bile kulübelerinden ayrılamazlardı.

Cenazeyi tabut içinde bekletmeğe karar verdiler. Bütün kuru kalabalığı savdılar. Belki ikindi vakti kaldıracaklardı. Ve dört kişi tabutun başında beklemeğe başladılar.

Fakat iki kız kardeş bitabtı. Gece uzun bir tren yolculuğu yapmışlardı. Hem yorgunluktan,, hem de istirabtan ayakta duracak halleri yoktu. Bedri ikisine de yan odadaki şezlongda hiç olmazsa bir müddet istirahat etmelerini söyledi. Fakat kız kardeşler bir türlü ayrılmıyorlardı. Bedri sesi kısılmış bir vaziyette belki onuncu defa olarak son haftanın fecî dakikalarını anlatıyordu. Birdenbire sustu ve kulak kesildi:

— Duydun mu?...

İki kız kardeşden biri cevab verdi:

— Daima bu olurmuş. Ekseriya tabuttan bir gürültü aksedermiş... Ha ne diyordunuz.. Sonra?

Fakat Bedri susmuş ve tekrar kulak kesilmişti.

*

Yağmur bir sel halini almıştı. Sokaklardan âdeta nehirler akıyordu. Cenazeyi kaldırmanın imkânı yoktu. Çaresiz gece de bekleteceklerdi. Zaten evlerinin yolu baştan başa çamurdu. Buradan artık hiç bir araba sökemezdi.

Ali Ruhinin dediği olmuştu. Fakat cenaze tabut içinde bekliyordu. Hiç olmazsa tabuttan çıkarılsa idi!..

Gece, iki kız kardeş, Bedriyi kolundan tuttular ve içeriki odaya götürdüler.

— Hadi dediler. Siz biraz dinleniniz. Bitab bir haldesiniz. Bedri artık kendini onlara terketmişti.

Ali Ruhi de fecî bir vaziyette idi. O da yandaki odaya gitti. Ve bir divanın üzerine yığıldı.

Yağmur devam ediyordu. Şimşeklerin ardı arkası kesilmiyor, mütemadiyen gök gürlüyordu.

Uyku ne de korkunç bir şekilde bastırmıştı!

Şiddetli bir sarsıntı ile uyanmıştı. Birisi yakasına sarılmış, gırtlağını sıkmağa uğraşıyordu. Ali Ruhi, şafağın ilk ışıkları arasında Bedriyi farketmişti. Adamdan yakasını sıyırıp da onu birdenbire karşıki koltuğun üzerine fırlattıktan sonra haykırdı:

— Ne..? Ne var?...

Bedri hiddetten kudurmuş bir vaziyette bağırıyordu:

— Ne mi var?... Ne mi? Ne idi o delice martavalların yok bilmem "ölmemişse" yok bilmem "diri diri gömersen!" ah niçin bu sözlerini bir yumrukla boğazına tıkamadım. Hırsız!... Bu kadını benden çaldın! kabahat benim! o hayatta iken sana ne yapmışsa ben de sana onu yapacaktım Ne demeğe gidip sana haber verdim. Ne demeğe seni çağırdım.. Ah abdal kafam! ah abdal kafam!... bırakacaktın, yüzüne bakmıyacaktın! selâm bile vermiyecektin! menhus adam!.. hırsız adam!....

Bunu bir yığın küfür daha takib etti. Bağırıyor, onu yakasından tutup sarsıyordu. Nerede ise tekrar boğazına sarılacak ve onu bir hamlede boğacaktı!

Ali Ruhi şaşırmış bir vaziyette idi; hiç bir cevab vermiyor yalnız,

— Ne var? ne oldu sana böyle, delirdin mi? diye soruyordu. Ali Ruhi cebinden bir kerpeten çıkardı. ve salladı:

— İşte! diye haykırdı! işte!....

Sonra gene bağırarak ilâve etti:

— Açtım!.. tabutu açtım! aman yarabbi o ne müthiş manzara idi. O ne müthiş manzara idi! Sonra birdenbire yere yığıldı. Kerpeten tahtaların üzerine düşmüştü! Yumruklarını gözlerine sokuyor, o gördüğü müthiş manzaranın izlerini ezmek istiyordu.

— BİTTİ —

Yurddan resimler

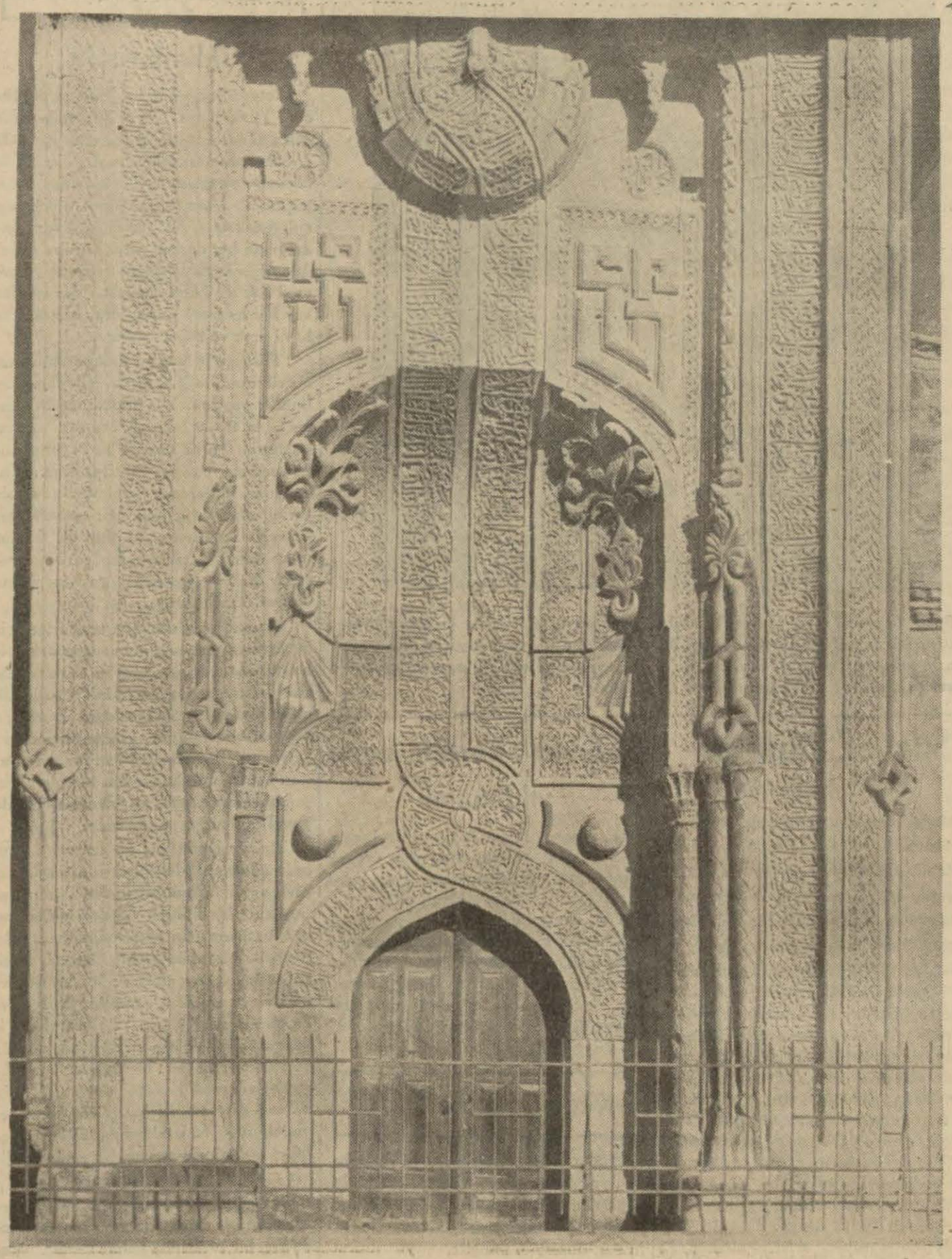

Konyada bir Selçuk türbesinin nefis kapısı

Havza bir kaplıca şehridir

Havza, (Hususî) — Samsuna 83 kilometrelik muntazam bir şose ile bağlı bulunan Havza, bilhassa kaplıcaları, içme suları ve yazın binlerce hasta ve sağlam ziyaretçiye bir şifa kaynağı ve bir sayfiye şehri olmasiyle meşhurdur.

Bu güzelliği, yazın memleket havasını serinlten ve tabiî yeşilliği ile şenlendiren iki tarafındaki - korulaın mevcudiyeti tamamlar. -

Kasabanın intizam ve temizliği ekseriyetle modern bir hale konan binaları ile çok cazip bir manzara gösterir. Şehrin temizleme işlerine, otel ve kahvelerin temizliğine büyük bir ehemiyet verilmektedir. Samsun şosesinin başlangıcından başlayarak kaplıcalara doğru giden şose sökülerek 300 metresi parke ve 200 metrelik kısmı da âdi kaldırım ile döşenmiştir. Şehrin elektriklenmesi teşebbüsleri de neticelenmek üzeredir. Önümüzdeki cumhuriyet bayramına kadar havzanın elektriğe kavuşacağı anlaşılmaktadır. Belediye, beş yıllık plân mucibince mezbaha, sebze hali, çocuk bahçesi, park, Havza deresinin temizlenmesi, itfaiye teşkilâtı vücuda getirilmesi, şehrin ağaçlandırılması işlerini de tahakkuk ettirmek üzeredir.

770 kilometrelik bir sahayı işgal eden Havza kazasının 75 köyü var. Köylerin başlıca istihsal ve geçim vasıtası hububattır. Burada her nevi hububat ve şeker pancarı yetişmektedir.

Gaziantepte bir kamyon kazası

Bir kamyon devrildi iki kişi ezilerek öldü

Vilâyet meclisi toplandı

Bir senede kaç kişi evlendi?

Gazianteb vilâyet meclisi azaları bir arada

Gazianteb, (Hususî Muhabirimizden) — Geçen gün Fevzipaşa - Anteb yolunda feci ve müthiş bir kamyon kazası olmuştur. Hâdise şudur :

Fevzipaşadan Antebe gelmekte olan ve Antebli şoför Mehmedin idaresinde bulunan kamyon yolda büyük müşküllerlerle karşılaşmıştır.

Çünkü son günlerde yağan yağmurlar, yolları bir çamur deryası haline sokmuştu. Kamyon yollarda mütemadiyen kayıyor frenler tutmuyordu. Bu esnada şöför Mehmed bir virajdan dönerken otomobil kaymış ve yolun solundaki çukura yuvarlanmıştır. Bu anî devrilme pek feci olmuş şöförle muavini ve yolculardan bir kısmı kamyonun altında kalmıştır. Faciada şöför Mehmedle muavini Cuma, kamyonun altında ezilerek ölmüşlerdir. Yolculardan iki kişi de ellerinden ve başlarından yaralanmışlardır.

Evlenenler, boşananlar

rinde 617 çift evlenmiştir, bunların 328 çifti köylü 289 çifti şehirlidir. Ayni sene içinde şehrimiz ve köylerinde 27 çift boşanmıştır.

Vilâyet meclisi

Vilâyet umumî meclisinin toplantıları ve kararları şehrimizde alâka ile takib edilmektedir. Büdce vaziyeti üzerinde tetkikler ve münakaşalar yapılmaktadır.

938 yılının tahmin edilen varidatı 448321 liradır. Buna mukabil Nafıa, Maarif, Sıhat ve Ziraat dairelerinin verdikleri teklif büdceleri 761000 lira tutuyor. Vilâyet daimî encümeni, teklif büdcelerini kısarak bir çok talebleri reddetmiş ve büdceyi muhammen varidata uydurarak meclise vermiştir.

500 kilometreden fazla bir kara yolu şebekesinin, biri 75 yataklı diğeri 25 yataklı iki hastahane ile 8614 mevcudlu 76 ilk okulun bu dar büdce ile idaresi ve bundan başka diğer imâr işlerine de mühim bir hisse ayrılması zarureti karşısında yeni varidat menbaları bulmak icab etmektedir.

Türkiyemizin elli bir bin nüfuslu belli başlı şehirlerinden biri olan Gaziantepte yeni bir mekteb binasının bulunmaması, lise de dahil olduğu halde hemen bütün ilk okulların evlerden tadil edilmiş binalarda barınmış olması mektebciliğe ve yeni mekteb binaları inşasına lüzum göstermektedir.

Mahallî idarelerden beklenilen güzel işleri başarmak ve memleketi bir an evvel umrana kavuşturmak için her halde hususî idarelere yeni gelir kaynakları bulmak ve bu suretle bu teşekkülleri kuvvetlendirmek gerektir. Bunun için yeni teşebbüsler yapılmaktadır.

Memleketten Haber

Sinop limanı

Karadenizde bocalıyan gemilerin en emin bir iltica yeridir

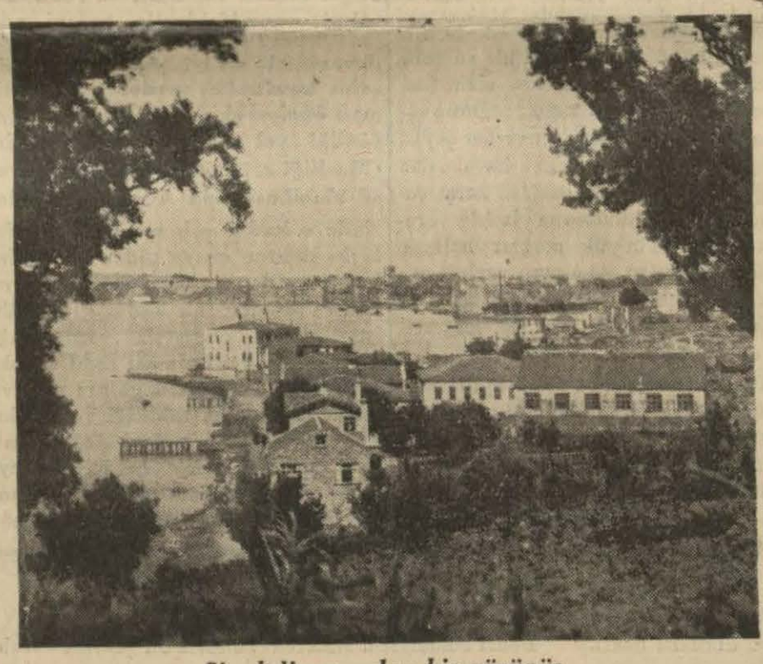

Sinob limanından bir görünüş

Sinop, (Hususî) — Tarihin bir çok muharebelerine şahit olan ve o şehitleri bağrında yaşatan Sinop gün geçtikçe güzelleşmektedir.

Karadenizin korkunç dalgaları arasında ölümle pençeleşen gemi ve vapurlar ancak burada geniş bir nefes alabilirler; en emin limana sahib olan bu şehirde muhtelit bir orta okul, üç tane ilk okul ve bundan başka birçok köylerinde de köy okulları mevcuttur. Merkeze bağlı Karasu ve Kabalı nahiyeleri Sinobun en mühim pazar mahalleleridir. Sahilde Gerze, Ayancık ve dahilde Boyabat vilâyetin üç kazasıdır.

Sinob belli başlı ada, Kaleyazısı, Tersane ve Meydan kapı diye dört mahalleden teşekkül etmiştir ve her mahallenin de ayrı birer çarşısı vardır; memleket geniş bir yarım adanın berzahında kurulmuş olduğu için dar ve uzun bir şekil gösterir; fakat bu şeklin yarısına yakın bir kısmı eski yangınlardan kalma boş araziden ibarettir. Eski iki büyük yangın ve bundan iki sene evelki bir yangın da Sinobu çok harab etmiştir. "Bu yangınlardan sonra belediye, oldukça büyük bir itfaiye grupu teşkil etmiştir." Köylünün en mühim iradı tütündür. Birçok kimseler yakın kazalardan Ayancığa gitmekte ve oradaki büyük kereste fabrikasında ufak bir ücret mukabilinde çalışmaktadırlar. Bazen mevsiminde balık da ticarî bir rol oynarsa da, memlekete büyük bir kazanç sokmamaktadır. Şehrin dışarda rağbet gören yegâne bir ihraç eşyası varsa o da hapisanede inşa edilen, cevizden mamul ev eşyalarıdır.

Sinobun hapishanesi Türkiyenin en büyük hapishaneleri arasındadır ve başka memleketlerden ağır hapisliler buraya naklolunur. Şimdi inşa edilmekte olan bir tevkifhane de ilâve olunursa içerisi ufak bir şehri andıracaktır.

Şehrin asıl kısmını içine alan ve sağlamlığını şimdi de muhafaza eden bir kale, bir kilometre uzunluğunda bir tünel, Alâettin Keykubat tarafından inşa ettirilmiş bir cami ve buna benzer birçok eserlerle beraber tarihî kıymeti itibariyle pek zengin olan bir de müze vardır. Şehrin eğlenti yerleri de pek çoktur; bilhassa yazın limanda sandal safası doyulamıyacak zevklerdendir. Denize bakan çocuk bahçesi voleybol sahası güzel bir park yakınında vali konağı, spor kulüp binası, elektrik fabrikası hep bir arada eğlenti yerini teşkil ederler.

Yeni teşekkül eden spor kulübümüz de faaliyete geçmiş ve muntazam eksersizlere başlamıştır. - N. Özgül

MEMLEKETTEN MANZARALAR

Vona limanı karadenizin bir can kurtaranıdır!

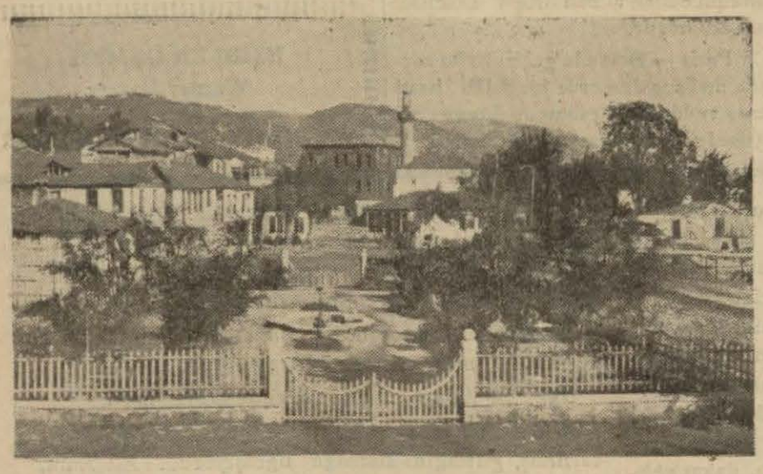

Vona kasabasından bir görünüş.

Ordu, (Hususî) — "Vona" yı yabancılar tanımaz bile. Karadenizlilerin ise en iyi tanıdıkları yer burasıdır. Çünkü "Vona" Karadenizlilerin en candan bir dostu ve Karadenizin hırçın dalgalarının en sakin bir köşesidir.

Yalçın su dağlarının ulaşamadığı yerlerden birisi, belki de biriciği "Vona" dır. Buradaki tabiî liman gerçek görülmeğe değer bir coğrafya hususiyetine maliktir. En hırçın dalgaların anî olarak sütliman kesildiği bir yer görmek isterseniz "Vona" ya bakınız. Burada iki burun arasında öyle bir hudud vardır ki bu sanki keskin bir hançerdir. En korkunç ve haşin dalga burada ikiye bölünür ve on metre ileri bile geçemez. Tabiatin zarif ve garip bir cilvesi.

En büyük fırtınalarda en ümidsiz zamanlarda "Vona" yüzlerce can kurtarmıştır. Her vakit bu hizmeti görecektir de. Küçücük çevresi bunun için çok mühimdir. Kendisine gelince "Vona" küçücük bir kasabadır. Fakat bu miniminiliğin içinde çok güzellikler yaşar. "Tabiat" burada da cömert davranmıştır. Her yanı iç açar. Ordu gibi birçok büyük şehirlerden buraya gelen gezgincilerin sayısı az değildir.

"Vona" lılar misafirseverdir de. Gelenleri tam bir nezaketle karşılarlar. "Vona" deyip geçmemelidir. Bütün dünyada elim akisler uyandırabilecek en müthiş facıaların bir çoğunun önüne geçen bu miniminicik kasabadır.

BAFRADA

Bir yangın ve bir inhidam

Bafra, (Hususî) — Belediyenin bu yaz yaptırdığı pazar yeri, çıkan şiddetli fırtına neticesinde yıkılmıştır. Pazar yeri bir iskambil kâğıdı gibi birdenbire çöküvermiştir. Birkaç gün evel de Alaçam nahiyesinde bir yangın çıkmış, üç ahşap dükkânla nahiye hükümet konağı tamamen yanmıştır. Yangın gece yarısından sonra deri ve yün dolu bir dükkândan çıkmıştır. Yangın çıkar çıkmaz hükümet konağı ile telgrafhane derhal boşaltılmıştır. Gecenin üçünde çıkan yangın sabahın altı buçuğunda söndürülmüştür.

Sivasta şayak fabrikası

Sıvas, (Hususî) — Vilâyetimiz yün ve yapağı itibariyle çok zengindir ve Anadolunun tam merkezindedir. Şehrin bu hususiyeti ve bu ekonomik vaziyetini göz önünde bulunduran vali, Sıvasta bir şayak fabrikası açılmasını temin için alâkadar makamlar nezdinde teşebbüslere girişmiştir, Bu teşebbüsün tahakkuku bütün Sıvası sevindirecektir.

Sivas çimento fabrikası

Sıvas, (Hususî) — Şehrimizde yapılacak olan çimento fabrikasının arsası üzerinde gerekli incelemelerde bulunmak üzere mühendis B. Celil ve arkadaşları gelmiş ve işe başlamışlardır.

Alınan malûmata göre memur ve işçiler için 300 kadar evle tam teşkilâtlı büyük bir ilk okul kurağı yapılacak ve çimento nakliyatı havaî hatlarla olacaktır.

Sivas'da balo

Sıvas, (Hususî) — Kızılay menfaatine askerî salonda verilen balo çok neşeli geçmiştir.

Çankırıda muhtelif çalışmalar

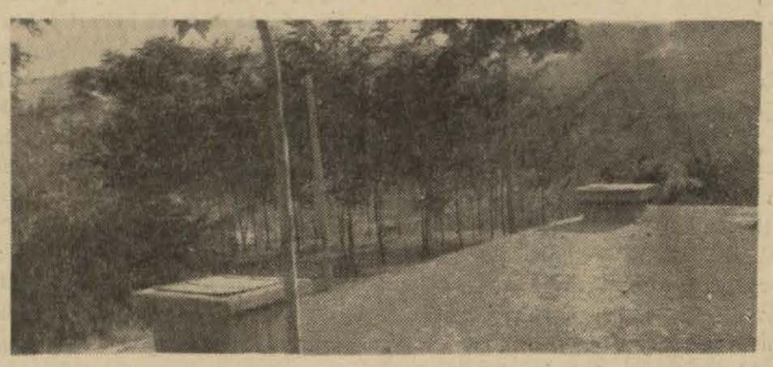

Çankırının su deposu ve belediyenin şehir koruğu

Çankırı (Hususî) — Halkevimizin bütün kolları memnuniyet verici bir şekilde çalışmaktadırlar. İçtimaî muavenet ve esirgeme kolları birleşerek şehrin en güzel yerinde bir süt damlası açmıştır. Müessese açıldığı günden beri 2141 çocuğu tedavi etmiş, 450 hasta muayene edilmiş, 90 kişiye parasız ilâç verilmiştir.

Çankırı gençliğinin yetişmesi için şehrin ortasında büyük stad kurulmaktadır. Köylülerle sıkı temaslar yapılmakta, köylülere konferanslar verilmektedir. Şehrimizin en güzel yerinde büyük bir halkevi yapılacaktır. Bu bina 45 bin liraya çıkacaktır. Yakında eksiltmeye konacaktır.

Model milyoner

Yazan: Oscar Wilde — 2 — *Çeviren: Nurettin Artam*

İhtiyar dilenci, Trevor'un dışarı çıkmasından faydalanarak arkasında bulunan tahta sıraya oturmuştu; dinleniyordu. Adamcağız o kadar bitkin ve sefil görünüyordu ki Hughie ona acımaktan kendini alamadı ve yanında ne kadar para bulunduğunu anlayabilmek için ceplerini yokladı. Bütün parası bir lira ile bir kaç bakır sikkeden ibaretti.

Kendi kendine :

— Zavallı yoksul ihtiyar, dedi, onun buna ihtiyacı benden fazladır. Fakat bana da iki hafta arabaya binmek yok.

Böyle düşünerek atalyenin öteki başına kadar gitti ve elindeki lirayı dilencinin eline sıkıştırdı.

İhtiyar adam kımıldandı ve kuru dudaklarının kenarında bir gülümseyiş belirerek :

— Teşekkür ederim efendim, dedi, teşekkür ederim.

Sonra Trevor geri çekildi ve Hughie yapmış olduğu işten dolayı biraz kızararak atelyeden ayrıldı, gitti. Gününü laura ile geçirdi; yaptığı israf için güzelce bir azar işitti ve nihayet evine yayan döndü.

Geceleyin gene yürüye yürüye Palette kulübüne gitti. Trevor orada idi ve tek başına oturmuş, beyaz Ren şarabı içiyordu.

Delikanlı bir cigara yakarak :

— Ay Alan, dedi, nasıl tabloyu tamamiyle bitirdiniz mi bakalım ? dedi.

Trevor :

— Bitti de çerçevelendi bile çocuğum, diye cevab verdi, fakat sen de birisinin kalbini fethetmiş oldun. Seni gören ihtiyar model sana bayılmış. Senin hakkında bütün bildiklerimi kendisine söylemeğe mecbur kaldım. Kim olduğunu, nerede oturduğunu, nereden gelirin geldiğini, nasıl ümidler beslediğini...

— Sevgili Alan, diye bağırdı Hughie, öyle ise ihtimal ki eve dönerken onu yolumun üstünde beni bekler bulacağım. Fakat şüphesiz, siz şaka ediyorsunuz. Zavallı sefil ihtiyar ! Ona bir iylik etmek isterdim. Öyle sanıyorum ki bir insanın bu kadar sefil olması da korkunç bir şeydir. Evde bir yığın eski elbiselerim var. Ne dersiniz, bunları versem alır mı ? Çünkü üzerinde çulu param parça dökülüyordu.

— Fakat üzerinde ne güzel duruyordu, dedi Trevor, taş çatlasa onun fraklı bir resmini yapardım. Sana yoksulluk gibi görünen şey, benim nazarımda bir pitoresk manzaradır. Bununla beraber, senin teklifini kendisine söyledim.

Hughie gayet ciddî :

— Alan, dedi, siz ressamlar kalbsiz adamlarsınız.

Terevor cevab verdi :

— Bir artistin kalbi kafasıdır. Bundan başka bizim işimiz dünyayı gördüğümüz gibi almaktır, bildiğiniz gibi ıslah etmek değil. A *chacun son nètier.*

Şimdi söyle bakalım Laura ne âlemde ? İhtiyar model onunla derinden derine alâkadar oldu.

— Yoksa ondanda mı kendisine bahsettiniz ?

— Tabiî ettim. Şimdi o, katı yürekli albayı, sevimli Laura'yı ve 10.000 lira hikâyesini de biliyor.

— Demek, ihtiyar dilenciye benim bütün hususî işlerimi söylediniz, öyle mi ?

Hughie, kızarmış, kızmıştı; bağırıyordu.

Trevor gülümsiyerek dedi ki :

— Sevgili çocuğum, bu senin ihtiyar adam dilençi dediğin adam, Avrupanın en zengin adamıdır. O, hesablarını sarsmaksızın yarın, bütün Londrayı satın alabilir. Her Avrupa paytahtında ayrı birer evi vardır; Altın tabaklar içinde yemek yer ve eğer isterse Rusyayı harbe girmekten alıkoyabilir.

— Yarabbi, neler söylüyorsunuz? dedi Hughie.

— Söylemek istediğim şu, dedi Trevor, bugün atelyede gördüğün ihtiyar adam Baron Hausbergdi. Kendisi benim çok yakın bir dostumdur; yaptığım bütün eserleri, tabloları satın alır. Biraz önce bana kendisinin dilençi kıyafetinde bir portresini yapmam için sipariş vermişti.

Que voulez - vous ? La fantaisie d'un millionnaire !

Fakat şunu da söyliyeyim ki o çuvalları içinde çok güzel görünüyordu. Daha doğrusu benim çullarımın içinde; çünkü bunlar, benim İspanyada satın aldığım eski bir elbiseydi.

— Baron Hausberg, diye bağırdı Hughie, aman yarabbi, ben ona bir lira sadaka verdim.

Delikanlı bunu söyledikten sonra yaptığı işi düşünerek mahcup bir halde koltuğun içine gömüldü.

— Ona bir lira verdin ha ! diye bağırdı Trevor ve yüksek sesle gülmeğe başladı, aziz çocuğum, bir daha onu göremezsin. *Son affaire C'est l'argent des autres.*

Hughie küskün küskün dedi ki :

— Her halde bunu bana söyliyebilirdiniz ve beni böyle ahmakça bir iş görmekten alıkayabilirdiniz.

— Peki ama, senin böyle durup dururken sadaka dağıtmağa kalkışacağın nereden aklıma gelirdi ? Senin güzel bir kız modeli öpeceğini düşünebilirdim, fakat böyle çirkin bir adama bir lira vereceğin, Allah bilirya, aklımdan geçmezdi ! Sonra, bugün ben kimseyi evime kabul edecek değildim; sen geldiğin zaman da Hausberg'in kim olduğunu söylememden hoşlanıp hoşlanmıyacağını da bilemezdim. Biliyorsunki tam giyimli değildi.

Hughie :

— Kim bilir, benim hakkımda ne tuhaf şeyler düşünmüştür ! dedi.

— Hiç de öyle değil. Sen ayrılıp gittikten sonra çok keyifli idi. Kendi kendine gülüyor ve kuru ellerini birbirine uğuşturuyordu Önce seninle neden bu derece alâkalandığını anlıyamamıştım; fakat şimdi anlıyorum. Her halde Hughie, sana bu lirayı geri verecek, her altı ayda bir de faizini gönderecek, bundan yemekten sonra anlatılacak bir sermaye hikâyesi çıkaracaktır.

Hughie homurdandı :

— Ben talisiz bir şeytanım. Yapacağım en iyi iş, hemen gidip yatmaktır. Her halde aziz Alan, bundan kimseye bahsetmemelisiniz. Ondan sonra sokakta kimsenin yüzüne bakamam.

— Saçmalıyorsun. Halbuki bu hareketin senin ruhundaki insaniyetperverlik tarafına kaydolunacak yüksek bir delildir, Hughie hemen kaçıp gitme. Bir cigara daha iç. Lauradan dilediğin kadar bahsedebilirsin.

Fakat Hughie, daha fazla duramadı; canı fena halde sıkılarak evinin yolunu tuttu. O kulübden ayrılırken Alan Trevor, kahkahadan kırılıyordu.

Ertesi sabah kahvealtı ederken uşak kendisine bir kart getirdi. Bunun üzerinde şu kelimeler yazılı idi :

"Monsieur Gustave Naudin *de la part de* le Baron Hausberg"

Hughie, kendi kendine :

— Her halde özür dilemeğe gelmiştir ! diye düşündü ve uşağa ziyaretçiyi yukarıya çıkarmasını söyledi.

Altın gözlüklü, kır saçlı, yaşlı bir adam odaya girdi ve hafif bir fransız aksaniyle :

— Mösyö Erskine'e hitab etmekle mi müşerref oluyorum ?

Hughie reverans yaptı.

— Ben Baron Hausberg tarafından geliyorum. Baron....

Hughie muhatıbının sözünü keserek :

— Ric ederim, efendim, kendilerine en samimî tarziyelerimi arzedin... diye kekeledi.

İhtiyar efendi, gülümsiyerek :

— Baron bu mektubu size vermeğe beni memur etti. dedi ve mühürlü bir zarf uzattı.

Zarfın üzerinde "Hugh Erskine ile Laura Merton'a ihtiyar bir dilenci tarafından düğün hediyesi" yazılı idi; içinde de 10,000 liralık bir çek vardı.

Evlendikleri zaman, Alan Trevor sağdıçlık etti ve Baron düğün yemeğinde bir nutuk söyledi.

Alan da dedi ki :

— Milyoner modeller, muhakkaki, çok nadirdir; fakat hele model milyonerler, onlar daha nadirdir.

BİTTİ

ÇAPRAZ KELİMELER

	1	2	3	4	5	6	7	8	9
1	K	A	L	A	B	A	L	I	K
2	A	N	A	F	O	R	■	■	A
3	L	A	L	E	L	İ	■	■	B
4	A	F	E	T	■	F	U	T	A
5	B	O	L	■	O	■	T	A	T
6	A	R	İ	F	■	M	A	Ş	A
7	L	■	■	U	T	A	N	I	Ş
8	I	■	■	T	A	Ş	I	N	■
9	K	A	B	A	T	A	Ş	■	■

Dünkü çapraz kelimelerin halledilmiş şekli

Andaç

NÖBETÇİ ECZANELER

Pazar	İstanbul eczanesi
Pazartesi	Merkez „
Salı	Ankara „
Çarşamba	Yeni ve Cebeci eczaneleri
Perşembe	Halk ve Sakarya „
Cuma	Ege eczanesi
Cumartesi	Sebat ve Yenişehir eczaneleri

HALK ve YENİ SİNEMALARDA MATİNELER

Hergün	Cumartesi	Pazar
14.45	13.00	11.00
16.45	14.45	13.00
18.45	18.45	14.45
21.00	21.00	16.45
		18.45
		21.00

Pazar ve cumartesi günlerinden başka HALK sinemasında hergün halk matineleri: 12.15

Film değişme günleri: Pazartesi ve Cuma

LÜZUMLU TELEFON NUMARALARI

Yangın ihbarı: 1521. — Telefon müracaat şehir: 1023 - 1024. — Şehirlerarası: 2341 - 2342. — Elektrik ve Havagazı Arıza Memurluğu: 1846. — Mes jeri Şehir Anbarı: 3705. — Taksi Telefon numaraları: Zincirlicami civarı: 2645, 1050, 1196. — Samanpazarı civarı: 2806, 3259. — Yenişehir, Havuzbaşı Bizim taksi: 2323 — Havuzbaşı: Birlik taksi: 2333 — Çankırı caddesi, Ulus taksi: 1291.

OTOBÜSLERİN İlk ve Son SEFERLERİ

	Sabah İlk sefer	Akşam Son sefer
Ulus M. dan K. dere'ye	6.45	23.00
K. dere'den Ulus M. na	7.15	23.20
Ulus M. dan Çankaya'ya	7.25	23.30
Çankaya'dan Ulus M. na	7.10	23.30
Ulus M. dan Dikmen'e	7.30	20.00
Dikmen'den Ulus. M. na	8.00	20.30
Ulus M. dan Keçiören'e	6.00	21.00
Keçiören'den Ulus M. na	6.30	21.30
Ulus M. dan Etlik'e	6.30	20.30
Etlik'ten Ulus M. na	7.00	21.00
Ulus M. dan Cebeci'ye	7.00	20.30
Cebeci'den Ulus M. na	7.00	20.30
Cebeci'den As. fabl. ra	6.30	—
As. fabl. dan Cebeci'ye	—	17.15
Yenişehir'den Ulus M. na	—	7.10
S. pazar'ndan Akköprü'ye	6.30	7.15
Akköprü'den S. pazarı'na	—	9.45
Yenişehir, İstasyon ve Bakanlıklara Ulus M. dan Yenişehir'e	7.00	—

her saatı beş gece muntazam seferler birer saat sonra başlar.

Akşamları Ulus meydanından Yenişehir'e ve Yenişehir'den Ulus meydanına gidecek otobüslerin hareket saatleri, sinemaların dağılış saatlerine tâbidir.

POSTA SAATLERİ

Posta saat 19 a kadar İstanbul cihetine mektub kabul eder.
Taahhütlü 18 e kadardır.

TREN SAATLERİ

Haydarpaşaya : Her sabah 8.20. Her akşam 19.15 ve 19.45 de (salı, perşembe, cumartesi Toros sürat.)

Samsun hattına : Hergün 9.35 (Kayseri, Sıvas, Amasya bu hat üzerindedir).

Diyarbakır hattı : Hergün 9.40
Zonguldak hattı : „ 15.00
Kırıkkaleye rayotobüs „ 16.05

GÜNDELİK

Hicri - 136 Rumî - 1353
Zilhicce: 14 Şubat: 2
S. D. S. D.
Güneş: 6 54 Akşam: 17 43

Nevyorktaki hürriyet heykelini

Kimler yaptı? Büyüklüğü, uzunluğu ne kadardır? kaça mal oldu

Nevyork limanının ağzında büyük bir heykel vardır ki buna "hürriyet heykeli" derler. Bu heykelin muhafazasına memur yüz asker vardır.

Dünyanın her tarafında şöhreti olan bu amerikan heykeli, amerikalılar tarafından yaptırılmış değildir. Bunu fransızlar, vaktile, amerikalılarla olan dostluklarının bir armaganı olarak yaptırmışlardı.

Bu fikir, ilk önce M. Labulaye'nin kafasında doğmuş o da dostu Fredri August Bartholdiye böyle bir eser yapması için ısrar etmiş, bu sanatkâr da heykeli, annesini model yaparak vücuda getirmiştir.

Bu heykel, son devirde yapılan heykellerin en uzunudur. Elinde tuttuğu meşalenin ucundan yere kadar olan uzunluğu 305 kadem, 6 inçtir.

Bu heykelin büyüklüğü hakkında bir fikir edinebilmeniz için şunu söyliyelim ki bunun sağ kolunun içinde bir merdiven vardır. Meşalenin çevresi ise onbeş kişiyi alacak kadar geniş bir balkondur,

Sade heykel 100 ton ağırlındadır. Bu heykelin kendisi, kaide ve sairesi fransızlara 120.000 ingiliz lirasına mal olmuştur.

İzmir Enternasyonal
Fuarına hazırlanınız
20 ağustos 20 eylül
1938
3—7041

Dünya Basını

Fransız basınının tefsirleri

Avusturya Almanyaya kolaylıkla baş eğmiyecek

Paris gazeteleri, Hitler - Şuşnig mülâkatı ile meşgul oluyorlar.

Petit Parisien diyor ki :

"Görüşme Avusturya için fena olmamıştır. Viyana resmî mahafilinin nikbinliğini tamamiyle kabul etmemekle beraber her halde, aksinin isbatına kadar, şurasını iddia edebiliriz ki Avusturya, bazı ufak fedakârlıklar mukabilinde, Almanyadan istikbalinin teyiden tanınmasını elde etmiştir. Şuşnig, Berchtesgaden"e tam zamanında gitmiştir."

B. Hodza'nın seyahatten haberi vardı

"Jour gazetesi diyor ki :

"Çekoslovakya başvekili Hodza Şuşnig'in bu seyahatinden evelce haberdar bulunmuştur. Hattâ iki devlet adamının Tuna havzasında, Almanyaya ne gibi şeyler verilebileceği ve ne gibi şeylerin de verilemiyeceği bahsinde bile tamamiyle mutabık kalmış bulunduklarını söylemektedir. Filhakika, Avusturya meselesi, südet almanları meselesinden ayrı tutulamaz. Sanıldığına göre, bütün sükütlara rağmen, bu keyfiyet, B. Hitleri dünkü görüşmelerinde oldukça müşkül bir vaziyette bırakmıştır."

Avusturya Almanya'ya baş eğmiyor

Epoque diyor ki :

"Bir şey muhakkaktır, o da Şuşnig'in bu Berchtesgaden seyahatinin bir canossa seyahati olmadığıdır. Şuşnig'in alman talebleri karşısında mutavaat edbileceğini sanmak bu yüksek devlet adamını tanımamaktır. Dolfus'un halefi, memleketinin istiklâlini tehlikeye koyacak her hangi bir şeyi muhakkak ki kabul etmemiştir."

Fedakârlıklar karşılıklı olmalı

Jurnal diyor ki :

Şuşnig, elini uzatmış bir vaziyette Berchtesgaden'e gitmiştir. Kendisi, bazı fedakârlıklarda bulunmağa hazır olduğu kadar diğer tarafdan bazı fedakârlıklar da almak arzusundadır. Akşam neşredilen tebliğe göre, hiç bir tarafdan hiç bir netice alınamamıştır. Gerek Almanya gerek Avusturya, evvelki vaziyetlerini muhafaza etmektedir. Ne tehdid ne de niyaz, Avusturya hükümet reisini fikrinden döndürememiştir. Von Papen'in mahir siyaseti, 11 temmuz anlaşmalarına munzam bir anlaşma vücude getirmeğe muvaffak olamamıştır. Seyahat, ancak eski vaziyetin idamesi neticesine varmıştır. Bu vaziyetin nezaketi, her halde kimsenin gözünden kaçmamaktadır.

Musolini Avusturyadan tamamen vaz geçti mi?

Oeuvre diyor ki :

"Şuşnigg ve Miklas, mühim bir mikyasta İtalyanın alacağı hattı hareketle alâkadar bulunan kararlarını müzakere etmektedir. İtalya, Avusturyaya teminat verecek ve Hitler'e karşı mukavemet için Şuşnig"i el altından takviye edecek mi? Viyanadaki umumî kanaat, bunu mümkün göstermekte-Musolini'nin Avusturyadan tamamiyle vazgeçmiş bulunmadığı tahmin olunmaktadır. Fakat eğer Musolini, Hitler ile tesanüd halinde bulunur ve Şuşnig nezdinde Hitler'e karşı fedakârlıklarda bulunmak üzere ısrar ederse, acaba bu takdirde Avusturya başvekili nasıl hareket edecek? Bu takdirde de Şuşnigg'in cevabını vermekte çok düşüneceği muhakkaktır. Bu cevab, mühim mikyasta, orta Avrupada nazi partisinin tamamiyle galebeyi temin etmemesi için dünyanın diğer kısımlarından Şuşnigg'e verilecek maddî ve manevî müzaharete bağlıdır. Görülüyor ki Avusturya vaziyeti, neticenin çok yaklaştığı bir noktaya varmış gibidir.„

Avusturya, italyan - alman baskısından sıyrılmağa uğraşıyor

Populaire diyor ki :

"Şuğnigg, acaba alman - İtalya baskısından sıyrılabilecek mi? Muhakkak ki Şuşnigg, elinden geldiği kadar buna gayret edecektir. Yalnız bir taraftan Şuşnigg - Hitler diğer taraftan Şuşnigg - Musolini düellosunda kuvvetler arasında çok fark vardır. Avusturya, ancak nasyonal sosyalizme mukavemet için dahilde bütün demokrat kuvvetlerin bir araya gelmesi ve Fransa ve İngilterenin orta Avrupada faal bir Avusturya istiklâlinin müdafaası siyasetine başlamaları ile, işin altından çıkabilir.„

Macaristan

Alman - Avusturya münasebetlerinde terakki

Hükümetçi gazeteler :

Berchtesgaden görüşmesinin, Almanya ile Avusturya arasında yakında bir anlaşmazlığın patlıyacağı hakkındaki fantezist şyialara bir nihayet vermiş olduğunu tebarüz ettirmektedir.

Pester İlyod diyo rki :

"Bu mühim hâdise, Almanya - Avusturya münasebatında iyiliğe doğru büyük bir terakki kaydedilmiş olduğunu bildirmektedir."

Magyarsag diyor ki :

"Bu mülâkat, Almanyanın Avusturya hakkındaki siyasetinin değişeceğini ve şiddetleneceğini bildiren şayialara en iyi bir tekzip teşkil eylemiştir."

Romanya

Yeni romen kabinesinin vazifesi

Yeni romen hükümetinin teşekkülü hakkında mütalealar serdeden "Samuprava" gazetesi, şöyle diyor :

"Bu hükümet, büyük bir vazife deruhte etmiştir. Zihinleri yatıştırmak, dahilde ve hariçte itimadı tesis etmek ve malî işlerde intizamı iade etmek. Bu hükümet, parlâmentoya müracaat etmiyecek ve parlâmentoya bağlı olmıyacaktır. Kıralın tam itimadına mazhar olan ve kıralın millete hitaben neşretmiş olduğu, beyannamede tavsif edildiği veçhile bir "siyasî mütareke" hükümeti olan bu hükümet, gayri mahdud bir mühlet zarfında memlekette ve vaziyette istikrar husule getirmek havayı tenvir etmek, millete hükümranlık haklarını bahşedecek yeni bir kanunesasî tanzimini teshil eylemek vazifesiyle mükelleftir."

İngiltere

İngiliz kabinesinde anlaşmazlık yok

Bütün gazeteler, geçen hafta sonunda dolaşmağa başlayan ve Çemberlayn ile Eden arasında ezcümle ingiliz - italyan görüşmelerinin yeniden başlaması ve iki memleket arasında muhtemel bir anlaşmanın esas şartları üzerinde ihtilâf çıkmış olduğunu bildiren şayiaları ehemiyetle mevzuubahs etmektedir.

Gazetelerin fikirleri biribirine muhalif

Gazeteler, bu fikir ihtilâflarından bahsederken biribirinden çok ayrı düşünceler ileri sürmektedir. Bir taraftan muhafazakâr partiye mensub gazeteler, sol cenah gazeteleri ile birlikte, bu şayiaların katiyen doğru olmadığını ve bu şayialara şaşılmak lâzım geldiğini bildirmektedir, diğer taraftan "Daily Mail„ gibi müfrit muhafazakâr gazeteler ise, bu haberin katiyen doğru olduğunu bildiren yeni makaleler yazmaktadır.

Başbakanla dış bakanı arasındaki görüşbirliği

Daily Telegraph and Morning Post, diyor ki :

"B. Eden söz söylediği zaman, şurası bilinmelidir ki, yalnız kendi namına değil fakat Başvekil namına da söz söyler. Siyasî meseleler üzerinde ikisi arasında derin anlaşmazlıklar çıktığı hakkındaki şayiaları bu gün yalanlıyabilmekle büyük bir memnuniyet duymaktayız. B. Çemberlayn ve B. Eden, son zamanlarda vukua gelen hiç bir hâdisenin haleldar etmediği sıkı ve itimadlı bir işbirliği halinde beraber çalışmaktadır.„

News Chronicle, bu şayiaları mevzuubahs ettikten sonra diyor ki :

"Çok yüksek bir makamdan aldığımız malûmata göre, bütün şayiaları bugün yalanlıyabilmek vaziyetinde bulunuyoruz.„

İtalyan gazetelerinin manevraları

Daily Herald, diyor ki :

"B. Eden aleyhindeki bu hücumlar, nazarı dikkati celbedecek bir surette, italyan gazetelerinin manevraları ile mutabakat halinde kendisini göstermiş ve öylece ilerlemekte bulunmuştur. Muhakkak ki bugün, ya gönüllülerin geri çekilmesi meselesi etrafındaki müzakerelerin heyeti umumiyesini bozmağa yahut da bu müzakerelerden sırf faşizm için daha ziyade kabul olunabilecek mahiyette neticeler çıkarmağa matuf bir manevra karşısında bulunuyoruz. B. Çemberlayn, ufak bir söz ile bu manevra tamamiyle akim bırakılabilir. Başvekilden ricamız, bu sözü fenalık büyümeden evel söylemesidir.„

Kabinede değişiklik mi?

Fakat diğer taraftan Daily Mail ise, evelce bildirdiği bu şayialar üzerinde ısrar etmekte ve kabinede değişikliklerin ne tarzda yapılacağı hakkında tafsilât dahi vermektedir.

Cumartesi günkü yazısında B. Eden'in yakında kabineden çekileceğini bildiren "Daily Mail" in siyasî muharriri, bugünkü yazısında diyor ki :

Deniz, hava ve harb bakanlıkları

"Bu değişmenin ne tarzda vukua geleceğine dair bugün tafsilât verebilecek vaziyetteyim. Sivil tayyarecilik üzerinde tetkikat icra eden komisyon, bugünlerde, raporunu neşreyleyecektir. Bu raporda, ezcümle, sivil tayyareciliğin hava nezaretinden ayrılarak ayrı bir nezaret halinde idare olunması tavsiye edilmektedir. Kabinede nazırlar arasında değişiklikler, bunun üzerine yapılacaktır. Bu arada, halen hava nazırı olan Swinsonun bahriye nezaretine, harbiye nazırı B. Hore-Belisha hava nezaretine, B. Winston Churchill muhtemel olarak harbiye nezaretine getirilecektir.

Uzun zamandanberi haricî siyaset üzerinde nazırlar arasında mevcud bulunan fikir ayrılıkları geçen hafta zarfında en son haddine vardıktan sonra, kabinede değişiklikler yapılması, bugün, çok katî bir ihtimal dairesine girmiştir.„

Hitler ve Şuşnig tebrike hak kazandılar

Berchtesgaden mülâkatları hakkında tefsirlerde bulunan Times gazetesi ezcümle şöyle yazmaktadır :

"Hitler ile Şuşnig memleketlerinin ihtiyaçlarını karşılıyan temmuz 1936 tarihli alman - Avusturya itilâfını teyid etmekle mensub oldukları milletlerin tebriklerini hakketmişlerdir."

Deyli Telegraf yaziyor :

"Berchtesgaden mülâkatının Avruayı teskin etmesi lâzımdır. İngiltere Avusturyanın serbestçe muvafakat ettiğini ve hiç bir cebir altında hareket etmediğini görmekten memnundur."

İngiltere'nin işbirliği arzusu

Bu iki gazete, Eden'in cumartesi günü söylediği nutku hatırlatmakta ve İngilterenin diğer milletlerle teşriki mesai etmek hususundaki arzusunu tebarüz ettirmektedirler.

Times gazetesi şunları ilâve etmektedir :

" Fakat bunun için mütekabil bir samimiyet lâzımdır. 1919 da Almanyadan koparılan bir taraflı imtiyazlar sulhu temin edememiştir. Bir taraflı imtiyazlar dünyada bugün de bir kıymet ifade edememektedirler.„

Bütün kumaşlar su geçmez hale gelecek

İngiltere kimya enstitüsünün beyanatına göre artık yağmurlu havalarda muşamba, yağmurluk, empermeablar giymeye lüzum kalmıyacaktır. Çünkü bu enstitü Velan ismi verilen yeni bir madde keşfetmiştir ki bunu herhangi bir kumaşın üzerine sürmek suretile onu su geçmez bir hale getirmek mümkün olacaktır.

Bu madde, kumaşın nescini örtüp kapatmaktadır. İpekten, pamuktan, yünden, ketenden ve suni ipekten sık dokunmuş kumaşlar, velanla muamele edildikleri takdirde önceden su geçmez bir hale gelmektedirler.

Seyrek örgülü ve tüylü kumaşlarda ise yalnız üzerindeki suların dökülmesi için ıslanan kumaşları bir silkmek lâzım gelmektedir.

Velanlanmış olan bir kumaş, yahud beyaz sofra örtüsü üzerine mürekkeb de dökülse leke bırakmamaktadır. Böyle bir kumaşın üzerine dökülen herhangi bir mayi cıva damlası gibi yuvarlanmakta ve yere düşmektedir.

Berhtesgaden görüşmesinin sebebi, bu yüzden çıkan anlaşmazlığı gidermekmiş

(Başı 1 inci sayfada)

zır olduğunu bildirmiştir. Fakat, buna mukabil, Hitler'den 20 şubatta irad edeceği büyük nutukta 11 temmuz anlaşmasının esas şartlarını teşkil eden Avusturya istiklâli ve hakimiyeti ile Almanya'nın Avusturya nazileri ile alâkadar bulunmadığı keyfiyetlerine ısrarla temas etmesini taleb eylemiştir. Hitler ise, Avusturya nazilerinin vaziyetini halletmek teşebbüsünü bizzat Şuşnig aldığı ve kabineyi naziler lehine genişlettiği takdirde, buna hazır bulunduğunu bildirmiştir.

Mülâkatın sebebi: Gerginliği gidermek

Aynı gazetenin Berlin muhabiri de diyor ki:

" Berchtesgaden'de 11-7-1936 anlaşması esası üzerinde bir gerginlik izalesinin mevzuu bahis olmuş bulunduğu muhakkaktır. Bu bakımdan, Avusturya başvekilinin, şimdiye kadar takib ettiği dahilî ve haricî siyasette ciddî bir değişikliğe sebeb olacak teahhütler aldığı sanılmamaktadır. Bilâkis, buradaki umumî kanaat, daha ziyade, eğer fedakârlık yapılmış ise bunların Avusturya lehine olduğu merkezindedir."

Berhtesgaden'de hiç bir neticeye varılamadı

Berlin, 14 (A.A.) — Alman efkârı umumiyesinde muhafaza edilmekte olan sükûta rağmen, royter muhabirinin iyi haber alan diplomatik mahafilden öğrendiğine göre, Hitler ile Şuşnig arasında müzakere edilen meselelerin genişliği ve ehemiyeti dolayısile bütün hususatın karşılıklı bir anlaşmaya varılması mümkün olmamıştır. Maamafih, yakında bütün meseleler üzerinde bir fikir beraberliğine varılacağı ümid edilmektedir.

Alman - Avusturya meselesi iki noktaya bağlı

Viyana, 14 (A.A.) — Avusturya — Almanya meselesinin şu iki nokta üzerinde toplandığı gittikçe daha bariz bir surette görünmektedir :

1 — B. Hitlerin 20 şubatta Rayştağda Avusturya meselesi hakkında yapacağı beyanatın mahiyeti ne olacaktır ?

2 —Avusturyada bu beyanatla müvazi olarak alınacak tedbirler neler olacaktır ?

Bir alman tebliği

Berlin, 14 (AA.) — Yarı resmî bir surette tebliğ edilmiştir: "B. Hitler ile B. Şuşnig'in mülâkatı hakkında bu gün yabancı matbuatta mevzuu bahsedilen bir çok tahmin ve faraziyeler bura siyasî mahfillerinde az çok bir alâka ile görülmektedir. Mülâkatın mevzuu hakkında ne Almanya, ne de Avusturya tarafından resmî hiç bir malûmat verilmemiş olduğundan, gazete tefsiratının hayale müstenid olduğu tabiî görülmektedir. Bunun için de bu haberler alman gazetelerinde yer bulmamaktadır.„

Fon Ribbentrop Romaya gitmiyor

Berlin, 14 (A.A) — Salâhiyettar alman mahafili hariciye nazırı von Ribbentrop'un Romayı ziyareti hakkında henüz bir proje mevcud olmadığı gibi böyle bir ziyaretin derpiş bile edilmediği tasrih olunmaktadır.

Moskova'daki kanaat

Moskova, 14 (A.A.) — Havas muhabiri bildiriyor: Sovyetler birliği, Avusturya işleri ile doğrudan doğruya alâkadar olmakla beraber, Moskovadaki umumî kanaat, Avusturya istiklâlinin idamesi, umumî sulhun esaslı unsurlardan biri bulunduğu merkezindedir. Bu şeraitte, Berchtesgaden mülâkatına bittabi çok büyük bir enternasyonal ehemiyet atfetmektedir. Bilhassa şu bakımdan ki, alâkadar mahafilin dediklerine göre, bu mülâkat Almanyadaki hâdiselerin orta Avrupada alman tazyikini arttırmak endişesini verdiği bir zamanda vukua gelmiş bulunmaktadır.

Ziraat kongresine hazırlık

(Başı 1. inci sayfada)

tutulacaktır.

Tütün, üzüm, incir, palamud, fındık, portakal ve diğer mahsullerimizin, standardizasyon tiplerine uygun bir şekilde istihsâline itina gösterilecektir. Ziraat kongresi, bütün bu işlerin yapılabilmesi için yurdun her yanında ziraî teşekküller vücude getirilmesi hakkında kararlar alacaktır. Ziraî teşekküllerin ne suretle idare edileceği ve bu teşkilât ile ziraî hayatımıza verilecek veche, hususî mütehassıs komisyonlarca yapılacak tetkikler neticesinde bir raporla kongreye arzedilecektir.

Diğer taraftan ekonomi bakanlığı dış memleketlerdeki ticaret mümessil konseyyelerimize o memleketlerdeki alıcı piyasalar ve türk emtiasının bu piyasalarda sağlam şekilde tutulması için lüzum görülen tedbirler hakkında birer rapor hazırlıyarak kongreden evvel bakanlığa göndermelerini bildirmiştir. Bu raporlarda en fazla aranan mahsullerimize dış memleketlerde yeni pazarlar temini ve istihsâlin kalite bakımından dış pazarlarda yapacağı tesirlerde gösterilecektir. Ziraat kongresinin kararları tatbik mevkiine girdikten sonra ihracatın daha sıkı bir kontrola tabi tutulması esas ittihaz olunacak ve memleketimizden gönderilecek malların daima aranılan vasıfları haiz olması temin olunacaktır.

Diğer taraftan ziraat bakanlığının bütün teşkilâtı ve ekonomi bakanlığının ziraî istihsâlimizle alâkalı daireleri geniş ölçüde çalışmakta ve kongrenin tasvibine arzolunacak noktaları ve kanun projelerini hazırlamaktadır.

Hasılı, kongrenin vereceği kararlar 938 yazının büyük ziraî kalkınmanın başlangıcı olacaktır.

Su tesisatı yapılacak

Dahiliye Vekâletinden :

Muğla şehri içme suyu inşaat ve tesisatı eksiltmesi.

Muğlaya 4.5 kilometre mesafedeki Şemsettin menbaının şehre isalesi su deposu inşası ve şehir tesiatiyle müteferri diğer işlerin yapılması pazarlıkla eksiltmeye çıkarılmıştır.

1 — İşin muhammen bedeli 89645 lira 71 kuruştur.

2 — İstekliler bu işe aid şartname proje ve sair evrakı 448 kuruş mukabilinde dahiliye vekâleti belediyeler imar heyeti fen şefliğinden alabilirler.

3 — Pazarlık 16.2 938 tarihine rastlayan çarşamba günü öğleden evel saat 11 de dahiliye vekâleti binasında toplanacak belediyeler imar heyeti huzurunda yapılacaktır.

4 — Pazarlığa girebilmek için isteklilerin aşağıda yazılı teminat ve vesaiki komisyon reisliğine vermeğe mecburdurlar.

A — 2490 sayılı kanunun 16 ve 17 inci maddelerine uygun 5732 lira 29 kuruşluk muvakkat teminat.

B — Kanunun tayin ettiği vesikalar.

C — Kanunun dördüncü maddesi mucibince pazarlığa girmeye bir manî bulunmadığına dair imzalı mektub.

D — Belediyeler imar heyeti fen şefliğinden pazarlığa girmek için alacakları vesika.

5 — Posta ile gönderilecek teklif mektublarının iadeli teahhüdlü olması ve nihayet saat ona kadar komisyona gelmiş bulunması lâzımdır. Bu iş hakkında fazla izahat almak istiyenlerin belediyeler imar heyeti fen şefliğine müracaat etmeleri. (258) 1—628

Demir köprü inşaatı eksiltme ilânı

Nafıa Vekâletinden :

1 — Evvelce ayak kısmının ihalesi yapılmış olan Tunceli vilâyetinde Elâzığ - Mazgirt yolu üzerinde 70 metre açıklığındaki "Şeyhsu" köprüsünün bu defa demir üst yapısı kapalı zarf usuliyle münakasaya çıkarılmıştır. Keşif bedeli (45.000) liradır.

2 — Eksiltme 24. 3. 938 tarihine müsadif perşembe günü saat (16) da Nafıa vekâletinde Şoşe ve köprüler reisliği eksiltme komisyonu odasında yapılacaktır.

3 — Eksiltme şartnamesi ve buna müteferri diğer evrak (225) kuruş mukabilinde şose köprüler reisliğinden alınabilir.

4 — Eksiltmeye girebilmek için taliblerin (3375) liralık muvakkat teminat vermeleri ve müteahhidlik vesikasiyle demir köprü işlerinde ihtisasları olduğunu isbat eden vesaik ibraz etmeleri lâzımdır. (Türkiyede mümessil veya vekili bulunmayan maruf ve müştehir yabancı firmalardan müteahhidlik vesikası aranılmaz.)

İsteklilerin teklif mektublarını ikinci maddede yazlı vakitten bir saat evveline kadar komisyon reisliğine makbuz mukabilinde vermeleri muktazidir. Postada olacak gecikmeler kabul edilmez. (293) 729

Çelik dosya dolabı alınacak

Ankara Mektebler Satın Alma Komisyonundan :

1 — Ankara erkek lisesi ihtiyacı için şartnamesi mucibince ve mektebteki nümunesine göre sekiz adet dört gözlü çelik dosya dolabı açık eksiltme usuliyle satın alınacaktır.

2 — Tahmin edilen bedel 1120 lira olup teminat akçesi "84" liradır.

3 — Eksiltme 15-2-938 salı günü saat 15 te Ankara postahane caddesinde mektebler muhasebeciliği binası içinde toplanan satın alma komisyonunca yapılacaktır.

4 — Şartnameler her gün erkek lisesinde görülebilir.

5 — Taliplerin % 7.5 teminatlarını mektepler muhasebeciliği veznesine yatırmaları ve eksiltme için tayin edilen gün ve saatte yukarda adı geçen komisyona gelmeleri ilân olunur. (300) 1—637

Benzin alımından vazgeçildi

Millî Müdafaa Vekâleti Satın Alma Komisyonundan :

16 şubat 1938 günü saat 15 de ihale edileceği ilân edilen 750 ton 87 oktanlık benzinin şartnamesinde yapılacak tadilât dolayısiyle alımından vaz geçilmiştir. (392)

Orman Çiftliği

Çiftlik sütü ile beslenen çocuklar böyle olur.

Orman Çiftliği Mağazaları

Haraççı kardaşlar

Belediye sırası Talas apartmanı altında bayram vesilesiyle yeni açtığı mobilya sergisini gezmelerini sayın müşterilerine tavsiye eder

IŞIK

Diyor ki:

Oyuncak Kitabdır.
Oyuncak Öğretir.
Oyuncak Teknik düşünceyi doğurur.
Oyuncak Dikkati artırır.
Oyuncak Eli yatıştırır.
Oyuncak Neşe kaynağıdır.
Oyuncak Hayata hazırlar.
Oyuncak Terbiye vasıtasıdır.
Oyuncak Çocukla hayat arasında köprüdür.
Oyuncak Başlı başına bir ilimdir.
Oyuncak Muhakemeyi çalıştırır.
Oyuncak İlâç gibidir.
Oyuncak Çocuğu hayata ulaştıran bir yoldur.
Oyuncak Çocuğun ruhî kusurlarını düzeltir.
Oyuncak Çocuğu yapıcılığa kamçılayan bir vasıtadır.
Oyuncak Çocuğa ana ve baba sevgisini aşılar.
Her çeşit **Oyuncak** çocuğa yeni bir şey kazandırır
Oyuncak Çocuğa iyi itiyadlar verir.
İyi bir **Oyuncak** muallim değerindedir
Oyuncak Çocuğa muhit yapar.
Oyuncak Çocuğun fikrî tekâmülüne yardım eder.
Bir çok mühim keşifler oynarken yapılmıştır.
Oynamayan çocuk hastadır.
Terbiyeciler oyuncağın ruhî bir ihtiyaç olduğunda ittifak etmişlerdir.
Oyuncak Vakti en faydalı olarak kullandırır.
Onun için yaşa göre Oyuncağı ancak **Işıkta** bulacaksınız.
ŞEFİK ÇOKUSLU
Ankara Bankalar Caddesi No. 51 Tel: 2753

Bakımevi ve bina inşaatı

İnhisarlar Umum Müdürlüğünden:

8-2-938 tarihinde kapalı zarfla ihaleleri yapılacağı ilân edilmiş olan Polathane bakımevi ve müdürlük binası inşaatının eksiltmeleri 17-2-938 tarihine talik edilmiştir.

Münakasa şartnamesinin 4 üncü maddesinin F fıkrası atideki şekilde değiştirilmiştir.

İsteklilerin diplomalı mühendis veya mimar olmaları ve yahut bir mühendis veya mimarın inşaatın hitamına kadar iş başında bulunduracağına dair aralarında teati edilmiş noterlikten musaddak teahhüt kâğıdı ve mukayyet bulundukları Ticaret odasından alınmış iktidarı malisini gösterir bir vesika ve asgarî 50 bin liralık bir bina yaptıklarına dair Nafıa Vekâletinin ehliyet vesikası ibraz etmesi şarttır.

Bakımevi mezkûr tarihte saat 10 da ve müdüriyet binası saat 10,30 da ihale olunacaktır. Kapalı zarflar evvelki ilânda yazılı şartlar dairesinde ihale saatlarından birer saat evvellerine kadar Kabataşda Levazım binasındaki alım komisyonu riyasetine verilecektir. (395)

Haraççı Kardeşler: Belediye hizası Talas apartmanı altında yeni mağaza açmışlardır

KÂĞIT DEPOSU

M. Nedim İrengün

Yenihal No. 1 - 59

Kırtasiye, matbaa kâğıtları, mukavva yerli ve Avrupa her nevi ambalaj kâğıtları ve kırmaplarını İstanbul fiatına yalnız mağazamızdan tedarik edebilirsiniz.

Terazi, kilogram ve ölçüler

(AYRAM) ampulleri

Ankara Acentesi T. 2246

İzzet Cangızbay

Senelerdenberi Karaoğlan çarşısında sayın müşterilerini nezaket ve ucuzluğu ile memnun etmeği borç bilen manifaturacı İzzet Cangızbay, eski mağazasından ayrılarak Postahane caddesinde Inkılâb mektebi karşısında müstakillen yeni mağaza açmıştır. Sayın müşterilerinin eskisi gibi teveccüh ve rağbetlerini diler ve bu vesile ile bayramlarını kutlar.

İPekiş ve Yüniş mağazaları

Sayın Müşterilerinin Bayramını kutlular

Bu vesile ile yurdumuzun öz malı olan İpekiş ve Yüniş fabrikalarının en yeni ve hiç görülmedik fantezi yünlü, ipekli, nuvote erkek kostümlük kumaşlarının yeniliklerini görmek üzere bir defa teşriflerini bekler.

BUGÜN·KUMBARANIZA·ATACAGINIZ·5·KURUŞ

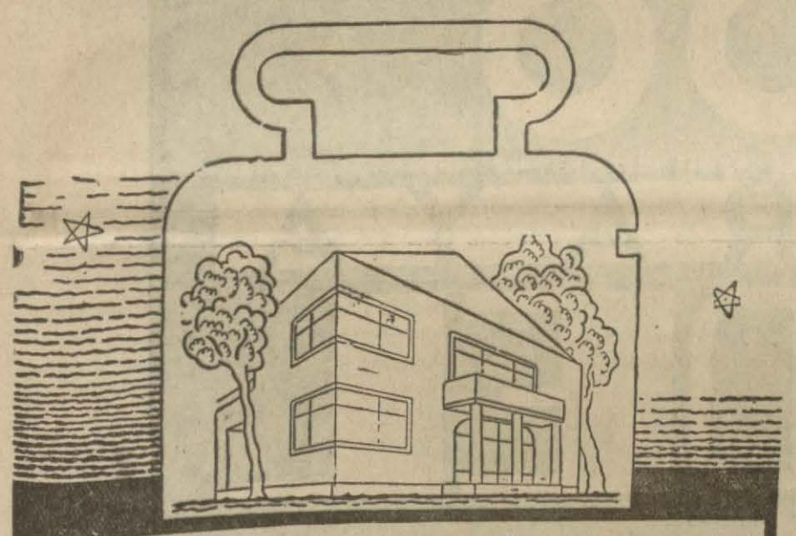

YARIN·KURACAGINIZ·EVİN·TEMELİDİR

T. C. ZIRAAT BANKASI

RİZA GÖZLÜKÇÜ

BANKALAR CADDESİ: Telefon 3025
ANKARA

ZEISS

Zeiss Punktal Camları
Zeiss Perivist Çerçeveleri
Zeiss Dürbünleri satış yeri
Alpira Çerçeveleri

REVUE SAATLARIN YEGÂNE SATIŞ YERİ
HER MARKA SAATLAR SATILIR ve TAMIR OLUNUR.

PILOT Radio

RADYOLARIN:
En iyisidir
En ucuzudur
En mütekâmilidir
BOZULMAK NEDİR BİLMEZ

ACENTASI:
ULUS MEYDANI No. 6
YILDIZ mağazası
M. BİLMAN

İmren Lokantası

Sayın müşterilerinin Bayramını saygılarla kutlular.
Hükümet Caddesi

938 MODEL

ŞEVROLE — otomobil ve kamyonları
BRENNABOR — motosiklet ve bisikletleri
ADMİRAL — otomatik RADİO ve gramofonları
HALLER — haftalık lüks ve ucuz saatleri
DUNLOP — otomobil ve kamyon lâstikleri
HIZIR ve TUFAN — yangın söndürme makineleri
CASTROL — motör, makine ve tayyare yağlarını

Beğenip takdir etmek için mağazamızı bir ziyaretiniz kâfidir.

M. ve A. HANEF Kardeşler

Hal karşısında Yeni Hanef Apartmanı altındaki köşe

Ucuz mal — Temiz mal

ANKARA MEMURLAR KOOPERATİF ŞİRKETİ — AMKS

Sihatini ve canını seven

Her nevi bakkaliye çeşitlerini hilesiz, temiz ve ucuz yalnız KOOPERATİF'te bulur.

Titiz ve müşkülpesent Bayanlar, Baylar

Memleketimizde mevcudu çok azalan bütün Avrupa içkilerinin her nevi ve markasını ve yerli fabrikalar ile inhisarın bütün içki nevilerini en müsait şeraitle yalnız KOOPERATİFTEN tedarik edebilir.

Urfadan hususî surette ve yalnız müessesemiz için getirttiğimiz halis sade yağları ile Edirnede yaptırdığımız nefis peynirlerin mevcudu bitmeden almalarını ortaklarımıza ve müşterilerimize tavsiye ederiz.

Şirket en müsait şeraitle YERLİ ANTRASİTİ müşterilerine temin eder.

Ankaranın sayın şekercilerine

Her zaman ve arzu edildiği miktarda Toz ve Kesme şekeri toptan olarak Fabrika fiatma mağazanıza kadar teslim eder.

KOOPERATİF

Şeker, kahve her nevi mahrukat, meşrubat ve bakkaliye emtiası üzerine toptan da muamele yapar.

Türkiye İş ve Ziraat Bankaları üzüm kurumu (Tariş) in ve KAR marka zeytinyağı, kurukahveci Mehmet Efendi kutu kahvelerinin acentasıdır.

Hemen her arzu ettiğinizi yalnız KOOPERATİF'ten arayınız; menfaatiniz iktizasıdır.

EMLÂK ve EYTAM BANKASI

MERKEZİ: ANKARA

Şübeleri -- İstanbul, İzmir,
Ajanları: Bursa - İzmit - Adana

Yapılacak ve yapısına başlanmış meskenler için vatandaşlara mümkün olan kolaylıkla yardım eder

Mevcut gayrimenkuller karşılığında ikrazat yapar

Faiz senede % 9. 1/2 dur.
ayrıca komisyon almaz

Ekspertiz ücreti (1.000) liraya kadar istekler için 1, fazlası için 2 liradır

Gayrimenkul ipoteği ve Esham ve tahvilât rehni karşılığında Banka muameleleri yapar

Vadeli ve vadesiz mevduat alır.

İZZET manifatura mağazası postahane caddesindedir

Türk Hava Kurumu BÜYÜK PİYANGOSU

Beşinci keşide 11 mart 1938 dedir

Büyük ikramiye 50.000 liradır

Bundan başka: 15.000, 12.000, 10.000 liralık ikramiyelerle (20.000 ve 10.000 liralık iki aded mükâfat vardır.

Şimdiye kadar binlerce kişiyi zengin eden bu piyangoya iştirâk ediniz...

1—590

Eyup Sabri Tunçer

Adliye Sarayı karşısında

Değerli müşterilerinin bayramını saygı ile kutlar

Garaj santralı yaptırılacak

İzmir Belediyesinden :

Basmahane yanında 33 ve 36 sayılı adalarda heyeti umumiyesi iki yüz elli bin liraya olup vahidi fiyat cetveline tevfikan şimdilik 70,000 liralık kısmı yaptırılacak olan garaj santral işi 25-2-938 cuma günü saat 16 da 2490 sayılı kanunun maddei mahsusasına tevfikan kapalı zarfla ihale edilecektir. Şu kadar ki bu işin 25,000 liralık kısmının 31 Mayıs 938 tarihine kadar yapılması mecburîdir. Mütebaki 45,000 liralık kısmı 1 haziran 938 tarihinden itibaren yapılacaktır.

Müteahhit Mayıs 938 gayesine kadar teahhüdün 70,000 liralık olan kısmını da yapabilir. Ancak bedelinin 45,000 lirası 1938 yılı bütçesinden verilir. Proje keşif ve şartnameleri bedeli mukabilinde başmühendislikten tedarik edilir.

Muvakkat teminat mikdarı 4750 liradır. İştirâk için 2490 sayılı kanunun tarifi dairesinde hazırlanmış teklif mektupları ihale günü olan 25-2-938 cuma günü saat 15 şe kadar encümence kabul olunur. (425)

AKBA Kitabevi

Ankarada her dilden kitab, mecmua, kırtasiye ve gazetelerin satış yeridir. Her dilden kitab, mecmua, kırtasiye siparişi kabul eder, abone kaydeder. İstanbul gazete ve mecmualarının tevzi yeridir. Underwood yazı ve hesap makinelerinin, bütün dünyaca tanınmış Parker kalemlerinin Ankara acentasıdır.

Telefon: 3377

Halk pasta salonu

Hususî mamulâtından

Kestane şekeri

Maron Glacé

Paris, Viyana, Berlin, Belgrad, Bükreş, Atina, Sofya ve diğer Avrupa merkezlerinde takdir ve perestiş toplayan

Türk şekercilik sanatının şaheseri

İmalâthanemizde hususî bir itinâ ile şık ambalâjlar içinde imal edilmektedir.

Hususî siparişler bir gün evelden verilmelidir

HALK PASTA SALONU — Anafartalar caddesi - Telefon: 2077

ANKARA

Elektrik ve Havagazı T. A. Şirketleri

Sayın abonelerinin Bayramlarını kutlular ve saadetler diler.

Cumhuriyet Yıldız Lokantası

Hamdi Erciyas ve Bahri eser

Anafartalar caddesinde

Sayın müşterilerinin bayramını tebrik eder

Talih bakkaliyesi

Hüseyin Avni Berke

Balıkpazarı Seçkin Sokak No. 7

Sayın Müşterilerinin bayramını tebrik eder

Telefon : 2942

Kamelya tuhafiye mağazâsı

Sayın Müşterilerinin bayramlarını kutlar

Anafartalar Caddesi

Candar Ali Veli kardaşlar

billûriye mağazası

Belediye sırasında Emek apartımanı altında

Sayın müşterilerine bayramlarını tebrik eder.

Kuru Kahveci

İBRAHİM MELEK

Muhterem müşterilerinin bayramlarını kutlar

T. İŞ BANKASI

1938

Küçük Carî Hesaplar İkramiye Plânı

4 adet	1000 liralık	—	4000 lira
8 „	500 „	—	4000 „
16 „	250 „	—	4000 „
76 „	100 „	—	7600 „
80 „	50 „	—	4000 „
200 „	25 „	—	5000 „
384 „			—28600 „

Kuralar: 1 mart, 1 haziran, 1 eylûl, 1 birincikânun tarihlerinde çekilecektir.

En az 50 lira mevduatı bulunan hesaplar kuralara dahil edilecektir.

Hediyelik eşyanızı bizden alın!

Halil Naci Mıhçıoğlu Ankara Merkezi: Anafartalar caddesi. Telefon: 1230
Şubesi: Ankara Bankalar caddesi. Telefon: 2610

Ticaret Odasının Müsaadesiyle

Büyük tenzilât

Fırsatı kaçırmayınız

15 gün için

2-2-938 — 17-2-938

705 **Eskenazi** Bankalar caddesi No: 27

TÜRKİYEDE OLMAYAN BİR ŞEY

UZUN TECRÜBELERDEN SONRA NİHAYET YAPILABİLDİ

BURSA SÜTTOZU FABRİKAŞI

ALTIN SÜLÜN

Gravyer, Rokfor, Felemenk tipi

Peynirlerini imal ederek piyasaya çıkardı

Bir defa tecrübe ediniz

Topdan satış yerleri: Ankarada; Bursa pazarı, Anafartalar Caddesi Telf. 2525

İstanbulda: Ankara pazarı; Eminönü Balıkpazarı Süngerciler No. 83 - Telf. 23453

REÇETELERİNİZİ

Sakarya Eczane

sinden yaptırınız. Her istediğiniz yerli ve Avrupa ilâçları bulunur. Resmî hususî müessesata azamî kolaylık gösterilir. Ulus, Halk Sineması sırasında. Tel: 2018

ETİ BANK

Genel Direktörlük: Ankara

Sermayesi: 20.000.000 Türk lirası
Tel. adresi: Etibank
Memleketin maden
ve
Kuvvei muharrike bankasıdır.

Şehir gazinosu eksiltmesi

Kayseri Belediye Reisliğinden :

1 — Kayseride yapılması mukarrer 18039 lira 59 kuruş bedeli keşifli şehir gazinosu inşaatına konulan pey haddi lâyık görüldüğü takdirde 16-2-938 çarşamba günü saat 15 de belediye encümenince ihale edilmek üzere kapalı zarf usuliyle eksiltmeye konulmuştur.

2 — Bedeli keşfin yüzde yedi buçuğu olan 1352 lira 96 kuruşluk teminatı muvakkate verileceği.

3 — İhale bedelinin beş bin lirası 937 ve mütebakisi 938 büdcesinden tediye olunacağı.

4 — Bu işe aid plân ve şartnamenin meccanen verileceği.

5 — Daha fazla izahat almak istiyenlerin eksiltme gününden evvel belediye muhasebesine müracaatları ilân olunur. (740/388)

YENİ ECZANE:

Kımacı Han altı Tel: 1725

Kimyager Esat Koryak Anafartalar caddesi Belediye karşısı

Reçeteler büyük bir dikkat ve ihtimamla hazırlanır, her ilâç, rontken, mutena tuvalet ve sağlık eşyaları bulunur.

GÖZLÜK:

Reçeteleri fennî şekilde ancak Yeni Eczahanede yapılabilir.

Zeiss cam ve çerçeveleri güneş, kar, spor, pilot ve şoför gözlükleri ile her nevi renkli camlar.

KORSALAR:

Mütehassıs bir Bayanın idaresinde bulunan hususî korsa servisimizin ölçü üzerine mide, bağırsak, böbrek düşüklükleriyle fıtık, gebelik için tıbbî kemerler ve son model sıhî tuavlet korsa ve sütiyenleri yapılır.

TAHLİLLER:

Idrar, kan, balgam, kazorat ve sair her çeşit baktriyolojik ve kimyevî tahliller yapılır.

Halk Laboratuvarı

İdrar, Balgam, Kazurat, Muayeneleri, Vasserman, Vidal Taamülleri, Kan ve Mide Usaresi tetkikleri, İdrarda Aşhayim Zondek usuliyle gebelik teşhisi ve her nevi

BAKTERİYOLOJİK ve KİMYEVÎ tahliller yapılır.

Oto-Vaksen ve Antivirüsler Hazırlanır

Anafartalar caddesi Belediye karşısı Kınacı han No. 1 Tel. 1725

Radyo alınca; Muhakkak Hornifon veya Şavb marka alınız. Çünkü sadasının tabiîliği, kudret, zarafet, metanetiyle temayüz etmiştir.

Saat alırsanız: Muhakkak Zenit marka alıyorsunuz.

Fotoğraf malzemesine gelince:

Daima Agfa markayı alıyorsunuz. Çünkü en kıymetli hatıralarımızı tabiîliğiyle canlandıran en müşkül emeklerinizi boşa götürmiyen Agfa, Agfa, Agfa marka olduğunu unutmuyorsunuz.

Seyfullah ve Necip kardeşler

Tel: 1055
„ 1588
„ 2329 Anafartalar caddesi No: 68

Bayram geldi..

Likör aldınız mı?

Misafirlerinizi ağırlamak için en mükemmel ikramın İnhisar likörleri olduğunu

UNUTMAYINIZ...

Memleketimizin En Nefis Meyvalarından Yapılan;

Çilek, Ahududu, Vişne, Portakal, Mandalin, Kayısı, Nane

Likörlerini Tercih Ediniz

Kokteyl yapıyor musunuz ?.

En iyi Kokteylleri İnhisar likörleriyle yapabileceğiniz gibi, bunları sade soda ve gazozla karıştırıp da

içebilirsiniz...

Her yerde

İnhisar likörlerini

Arayınız.

TÜRK TİCARET BANKASI A.Ş.

KUPONLU VADELİ MEVDUATA

Her ayın İLK GÜNÜ FAİZ verir

ŞUBELERİ

Ankara Tel:2316 — Adapazarı, Bandırma, Bartın, Bolu — Bozüyük, Bursa, Düzce, Eskşehir — Gemlik, İzmit, Safranbolu, Tekirdağ — İstanbul Tel: 22971

BÜTÜN BANKA MUAMELÂTI YAPILIR.

ANKARA PALAS

VENEDİK GECESİ

"Nuits de Venise,,

Devam ediyor 758

Misafirlerinize en iyi bir şekilde izaz ve ikram edeceğiniz bu nefis gazozun yapıldığı AYVALI HAYAT menba suyunun şöhretinden istifade maksadile Hayat ismiyle satılan bazı suların suyumuzla hiç bir alâkası olmadığını sayın müşterilerimize bildirirken, temizliğinden emin olarak seve seve ötedenberi içtikleri Cihan otelinde Ayvalı hayat suyuna belediyece takılan kurşun mühürde AYVALI HAYAT mühürüne dikkat buyurmalarını da ehemiyetle tavsiye ederiz.

Mahallatta, suyumuzu satan arabacıların ellerinde müessesemizden verilmiş fotoğraflı vesikası vardır. Abone olduğunuz arabacıların vesikalarını bir defa görünüz.

Çiçek ve Nebatat MÜESSESEŞİ SABUNCAKİS

Tarihi tesisi: 1874

Merkezi: İstanbul - Beyoğlu İstiklâl Caddesi No:30
Şubesi: Ankara Bankalar Caddesi No. 17

Park, bahçe plânları tanzim ve tarh işleri deruhte olunur. Her cins ağaç, ağaççık, ve her türlü Çam ve kış nebatları ve en taze çim ve çiçek tohumları bulunur ve siparişler kabul edilir.

Fiatı her keseye elverişli
Büyük radyoların evsaf ve kudretinde
Lüks gösterişli bir radyo

SPARTON
38 MODELİ

Vehbi Koç ticaretevi

Telefon: 3450

Hilâl Manifatura Mağazası

Mehmed Öktemer

Sayın müşterilerimize taşınacağımızı evelce bildirdiğimiz belediye hizasında yeni yapılan apartıman altındaki mağazamızın mobilyesi ikmal edilmek üzeredir. Yakında çok zengin ve en son moda kumaşlarla açacağımızı ve bugünü beklemenizi saygılarımla bildirir ve bayramınızı kutlularız.

ŞEKERCİ Ali Uzun

Her çeşit şeker ve şekerlemeci
Anafartalar Caddesi No. 86
Tel: 3620
ANKARA
Sayın müşterilerinin Bayramlarını Saygıyla kutlular

938 Modeli
Andrea ve Marelli radyolarını
ORTAÇdan
alınız.,

TARIK EDİP KİTAPEVİ
Anafartalar caddesi
P. K. 506 Tel. 3000
Kitap - Kırtasiye
Yazı ve hesap makineleri

Işık oyuncak ticaretevi
Sayın müşterilerine yeni gelen terbiyevî oyuncakları bir kere görmelerini tavsiye eder ve bayramlarını kutlar
Bankalar Caddesinde Işık oyuncak Ticaretevi
Şefik Çokuslu

UĞRAK

Ankaranın yegâne meze ve içki satış mahallidir.
Tel. 3939 Raşit Tamer
Bankalar C. 62

Aliminyumlu plân pafta kâğıdı alınacak

Millî Müdafaa Vekâleti Satın Alma Komisyonundan :

1 — Nümunesi veçhile 25 adet aleminyumlu plân pafta kâğıdı pazarlık suretiyle alınacaktır. Muhammen bedeli 225 liradır. Teminatı 16 lira 87 kuruştur.

2 — Taliplerin nümuneyi ve şartnameyi görmek üzere İmar müdürlüğünde müteşekkil alım ve satım komisyonuna 15-2-938 salı günü saat 16 da müracaatları. (402)

Florya spor

Sayın müşterilerine bayramlarını kutlular
Anafartalar Caddesi

Malatya Bez ve İplik Fabrikası T. A. Ş. Adana Mensucat Fabrikası Müdürlüğünden :

1/2/938 tarihinden itibaren kaput bezlerimizi aşağıdaki fiatlarla satmağa başlàdığımızı sâyın müşterilerimize ilân ederiz.

Tip	Genişlik santim	Top Metre	Top fiatı
2 Çifçi bezi	75	36	725
4 Astarlık bez	85	36	695

Satışlarımız, fabrika teslimi ve peşindir

Taze ve uzun devamlı SÖNMEZ MARKA PİLLER

Evsaf ve fiat cihetinden rakibleriyle kıyas kabul etmez.
Bütün satıcılardan yalnız SÖNMEZ MARKA PILLERI aramanız menfaatiniz iktizasındandır

En iyi ve en ucuz kömür sobaları

Türk Ticaret Bankası A. Ş. Fabrikalarınrn

SÖNMEZ MARKA SOBALARIDIR

Satış yerleri: Ankarada; Yerli Mallar Pazarı, Memurlar Kooperatifi, Adnan Yeni Türk Hırdavat mağazası

Mevsimlik değil iki senelik

Kuru odun için

Ticaret Türk Anonim Şirketinin Çankırı kapısındaki deposuna müracaat ediniz.
İki senelik kuru olan bu odunlar her daim ucuz fiatla emrinize amâdedir.

Pil ve Sobalar için Vilâyetlerden yapılacak müracaatlara der hal cevab verilir.
Müracaat yeri: Ankara Gülzade aprtımanında Ticaret Türk Anonim Şirketi merkezi.
Posta kutusu 196 Telefon: 2338

YENİ SİNEMALAR HALK

BUGÜN BU GECE
Meşhur rejisör Ernest Lubitsch'in eseri
ÇIPLAK MELEK
Baş rollerde:
Marlene Dietrich - Herbert Marshall
Fransızca sözlü
Seanslar: 2,45 - 4,45 - 6,45 gece 21 de

1—591

BUGÜN BU GECE
Meşhur İngiliz deniz amiralının heyecanlı sergüzeştlerini tasvir eden
LONDRA POSTASI
Fredie Bartholomew - Madeleine Caroll
Seanslar: 2,30 - 4,30 - 6,30 gece 21 de
HALK MATİNESİ 12,15 de:
SEVİL DANSÖZÜ